

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna pettivrsta (78 mm):
za enkrat . . . po 12 v
za dvakrat . . . " 15
za trikrat . . . " 18
za večkrat primeren popust
Poročna oznanila, zabavne, osmrtnice in
enostopna pettivrsta po 20 v.
Enostopna pettivrsta po 40 v.
Poslano:
izhaja vsak dan, izvenredni
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vokal red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 168.

Nova ofenziva proti Rusom na celi črti. — Veliki uspehi Hindenburga. — Zavezniške čete ujele nad 34.000 Rusov, zaplenile 26 topov in 61 strojnih pušk.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 17. julija. Uradno se razglša:

Med Vislo in Bugom se razvijajo boji večjega obsega, ki se razvijajo za zavezniške povsem uspešno.

Čete nekega avstro-ogrškega zbora, ki se bore v najtesnejši zvezi z Nemci, so iztrgale sovražniku zahodno od Grabowice po sedemkratnem naskoku neko važno oporišče in so vdrlle tam v sovražno glavno postojanko.

V okolici južozahodno od Krasnostava so prodrle nemške sile sovražne črte.

Ob zgornji Bistrici in severno od Krasnika so pridobile naše čete sovražne predpostavke.

Tudi zahodno od Visle se je prodiranje zopet uspešno pričelo.

V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika general. štaba: pl. Höfer, fml.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.) Uradno razglšajo:

Bitka med Vislo in Bugom je v polnem teku. Rusi se izredno vztrajno upirajo. Na več točkah bojne črte so pustili svoje postojanke šele po boju moža z možem. Ob Bugu, v okolici pri Sokalu so pregnale naše čete Ruse iz cele vrste trdovratno branjenih krajev. Mesto Krasnostav in vrhove severno od Żolkiewke so vzele nemške sile.

Tudi zahodno od Visle napadajo zavezniški.

Severovzhodno od Sienne je bila prodrt ruska bojna črta. Sovražnik je odnehal vsled pritiska tam in je izpraznil svoje postojanke med Vislo in železnico Kielce-Radom.

V vzhodni Galiciji se ni položaj nič izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 17. julija. Veliki glavni stan: Pred nekaterimi dnevi pod višjim vodstvom generalfeldmaršala pl. Hindenburga na tem bojišču pričeto prodiranje je dovelo do velikih uspehov.

Armada generala pehote pl. Belowa, ki je 14. julija pri in severno od Kuršanija prekorčila Vindavo, zmagovito napreduje. Naša konjenica je večkrat porazila sovražno. 11 častnikov, 2450 mož je bilo ujetih 3 topovi, 5 strojnih pušk zaplenjenih. Med ujetimi častniki se nahaja poveljnik 18. ruskega strelskega polka.

Armada generala pl. Gallwitz je napadla rusko postojanko v pokrajini južno in južnovzhodno od Mlave, ki so jo od začetka marca naprej ojačevali z vsemi sredstvi novodobne utrjevalne umetnosti. Slajajnim naskokom so bile tri druga za drugo ležeče ruske črte severozahodno in severovzhodno od Praszysza prodrte in vzete, dosegel se je Zielin in Lipa. Vsled z obeh strani izvajenega pritiska omajani in iznova napadeni, so se umaknili Rusi, ko so izpraznili Praszysz, 14. julija v svojo že dolgo časa pripravljeno in dograjeno zadaj ležečo obrambno črto Ciechanow—Krasnosiele nazaj. Že 15. julija so naskakovale trdo zasledujoč Ruse nemške čete tudi in sovražno postojanko, prodrle so jo južno od Zielone v širini sedmih kilometrov in so prisilile sovražnika, da se je moral umakniti. Podpirale so jih čete generala artiljerije pl. Scholz, ki od Kolma sem zasledujejo.

Od včeraj nadalje se Rusi umikajo na celi črti med Piso in Vislo proti Narevi.

Dobiček teh dni znaša: Pri armadi generala pl. Gallwitz ujetih 83 častnikov, 17.500 mož, zaplenjenih 13 topov (med njimi en težak), 40 strojnih pušk, 7 metalcev min. Pri armadi generala pl. Scholz se je zvišal dobiček na 2500 ujetnikov in 8 strojnih pušk.

Južnovzhodno bojišče.

Potem ko so zavezniški zadnje dni ob Bugu, med Bugom in Vislo vzeli vrsto ruskih prednjih postojank, so se včeraj na tej celi črti pod vodstvom generalfeldmaršala pl. Mackensena razvili večji boji. Zahodno od Wieprza v pokrajini južno zahodno od Krasnostava so prodrle nemške čete sovražne črte.

Dozdaj je padlo v naše roke 28 častnikov in 6380 mož kot ujetniki, zaplenjenih je devet strojnih pušk.

Tudi zahodno od zgornje Visle pri armadi generalnega polkovnika pl. Woyrscha se je pričelo zopet prodiranje.

Najvišje vojno vodstvo.

Berlin, 18. julija. Veliki glavni stan:

Deli armade generala pl. Belowa so pri Alt Auz porazile najhitreje dovedena ojačenja Rusov, vzeli so jim 3620 ujetnikov, 6 topov in 3 strojne puške in zasledujejo zdaj v vzhodni smeri. Drugi deli te armade stoje v boju severovzhodno od Kuršanij. Vzhodno od tega kraja je bila vzeta z naskokom najsrednejša sovražna postojanka. Med Piso in Vislo nadaljujejo Rusi umikanje. Čete generalov pl. Scholz in pl. Gallwitz jim tesno slede. Kjer se sovražnik še brani v pripravljenih postojankah, je bil napaden in vržen. Rezervne in domobranske čete generala pl. Scholz so tako vzele z naskokom kraje Poremby, Wyka in Ploszczyze. Polki armade generala pl. Gallwitz so prodrle močno zgrajeno postojanko Młodzianowo - Karniew. Število ujetnikov se izdatno množi, zaplenili smo zopet štiri topove.

Tudi severno od Pilice do Visle so se pričeli Rusi umikati nazaj. Naše čete, ki pritiskajo za njimi, so ujele med kratkimi zasledovalnimi boji 620 Rusov.

Ofenziva armade generala polkovnika pl. Woyrscha je uspeša. Med ljutim sovražnim ognjem so naše čete dopoldne 17. julija premagale na nekem tesnem prostoru žično zapreko pred z vsemi sredstvi zgrajeno glavno postojanko in so skozi to luknjo naskočile in udrele v sovražne jarke v širini 2000 metrov. Tekom dne je bilo prodrti mesto v vztrajnem približnem boju razširjenov in so naše čete sunile globoko v sovražno postojanko. Zvečer je bil sovražnik — moskovski grenadirski zbor — po naših domobranskih in rezervnih četah poražen. Ponoči se je umaknil za odsek Ilzanka (južno od Zvolena) in je imel težke izgube. Ujetih je bilo 2000 mož, zaplenjenih 5 strojnih pušk.

Med zgornjo Vislo in odsekom Bug se boji pod vodstvom generalfeldmaršala pl. Mackensena nadaljujejo. Ruse so nemške čete vrgle z vrhov med Pilazckowizem (južno od Piaskija) in Krasnostavom; ob kraja sta bila vzeta z naskokom. Neki svež v boj vrženi sibirski armadni zbor ni mogel preprečiti poraza, bil je premagan; ujele smo več tisoč sovražnikov.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Hrabre zavezniške čete, ki se bojujejo proti Rusom, so zopet pričele z ofenzivo na celi črti. Tudi Hindenburg se je zopet oglašil in takoj dosegel lepe uspehe.

Od juga med Vislo in Bugom prodirajo avstrijske in nemške čete proti severu, pri čemur so se razvili večji za naše armade uspešni boji, v katerih se je nekemu našemu zboru posrečilo, da je vdrl pri Grabowici v glavni sovražno postojanko, med tem ko so nemške čete pri Krasnostanu prodrle ruske črte.

Od severa so pa pričele z ofenzivo Hindenburgove armade, napadle močno utrjeno rusko obrambno črto Ciechanow—Krasnosiele in jo po hudem boju vzele. Rusi se umikajo proti reki Narev, ki se severno od Varšave izliva v Bug. Kakor je razvidno iz uradnih poročil, se zavezniške čete bližajo Holmu, Ljublinu, Ivangorodu in Varšavi. Prihodnje dni je vsekakor pričakovati na severnem bojišču večjih dogodkov.

PREHOD ČEZ SPODNJI DNJESTR.

Črnovice, 17. julija. O bojih ob spodnjem Dnjestru, v katerih se je odlikoval, kakor znano, koroski 7. pešpolk, se poročajo: Rusi so bili na levem bregu Dnjestra zelo utrjeni. Avstrijska artiljerija je predvčeršnjim neprestano obstreljevala ruska oporišča osobito tam, kjer se Dnjestr zavija, da je omogočila istočasno prodiranje na tri postojanke. Ruse so tako obsipavali z ognjem, da je bilo umikanje skoraj nemogoče in da so bili izpostavljeni tako obstreljevanju, da se niso mogli braniti. Ruski vojniki so v svoji besnosti poklali več domačinov kmetov, kričoč: Psi! Umrite kakor mi! Ko so bile ruske postojanke omajane, so avstrijski pionirji, kriti po ognju artiljerije, zgradili veliko mostov čez reko, po katerih je šla pehotna nasprotni breg, hitro je splezala nanj, se zakopala in obkolila nekaj ruskih oporišč, nakar so se Rusi hitro umaknili.

RUSKE OBRAMBNE POSTOJANKE V VZHODNI GALICIJI.

Kodanj, 17. julija. Stanley-Washburne poroča »Timesu« z vzhodnogališke boje

LISTEK.

Noč ob Soči.

Po meščanski večerji pod kostanji goriskega gostilniškega vrta se hitro črno kavo na terasi pred kavarno; belo loščeni stoli, električna luč, okna z bleščečimi stekli in svetlimi medenimi palicami, fine zdelice na srebrnih krožnikih, dobra smotka — vse z veseljem zaužito, kakor zadeva svobodni dihljaj, za rezervo. Tedaj pristopi vojni orožnik, javi pokorno, da je tu, in odriniti moramo. Naravnost, dol po širokem drevoredu; čedalje bolj temen in bolj tihi je. Gremo kakor po mestu, ki spi in sanja, da bi ga ne vzbudili in da se sanu ne prebudimo. Naprej. Korak za korakom po temi, ob domnevanih bledeh hišah, ki mole iz gostih senc svojih vrhov. Temno nočno nebo molči, le enkrat zdrkne daleč tam čeznje živ žarek. »Stoj!« zakriči nekdo iz teme. Vsa divja energija vojne je v tem klicu straže; v glasu je takorekoč izraženo, da je vojak grozeče zagrabil za puško; postojimo; povemo straži, kdo da smo; spoznal je orožnika, in smemo naprej. Toda svačice proč; žareča pika, zadnji prijazni svet v tej trdi, grozeči temoti, tudi tebi se moramo odreči; preblizu smo sovražniku. Torej tipajoč dol po klancu. Hiše so že redke in vrtovi. Proti obrežju gre naša pot, na plano. Mir, popoln mir.

Enkrat nam priropotajo konji nasproti, skoro kakor pošasti; z velikimi koraki se prikaže iz teme vojak, nas tiho pogleda, pozdravi in izgine, molčeča siva prikazen, kakor v sanjah.

Soparno je; kmalu bo zopet dež, nobene zvezdice na nebu. O, ta tiho! Nasi koraki se bobne razlegajo, čujemo, kako udajta železna ost palice ob cesto. Naenkrat zaslišim tih glas kakor iz daljave, pa vendar čisto blizu ušesu, ki praša mirno in ravnodušno: »Kdo hodi tod?« — »Pokorno javljam, gospodje vojni poročevalci!« Vojni orožnik je bil spoznal šepetajoči glas, bil je poveljnikov od oddelka, ki tu v bližini straži. Zdaj zazremo skozi črno temo tudi drevje v starem vrtu, prostorno hišo. Na poveljnikovo besedo stopimo po po bočju gor, drage, dolge sence nas prijazno obdajo in potegnejo med vrata. Ah, svetiljka! Zdi se nam kakor dobroten čudež, da brli tu leščerba, da je pretrgana ta strašna, črna, grozeča noč. Nezavedno potipljejo naše roke po tobačnicah; vsak živec kopni po tolažilnem strupu.

Poveljnik nas sprejme, dobrodušno, veselo. Malo je bil zunaj, da se nasrka zraka, pa nas je čul priti. Škoda, da nam ne more svojega gradiča pokazati po dnevu, takrat pa cesto vedno obsiplje ogenj. Če hočemo, lahko v vrtu stopimo v globoke jame, ki so jih izkopale granate, ali pa otipljemo čudno razstreljeno smokev, ki jo je strel do dobra olupil. Medtem bo na telefoniral podrejenim poveljnikom, da

pridemo. Tovariši so obiskali čudovito razstreljeno drevo, jaz pa sem se podal rajši dol v klet z večimi prostori; malo zaduhla, pa če ne prileti bomba ravno na ozke stopnice, ne more v notranjost; to je dobro stanišče. V enem oddelku brli majhna petrolejka; pokrita je s časnikom, ker nima senčila. Na lesenih mizi so papirji, par manšet, telefonska sluhala. Vroče je in zadušljivo v tej podzemeljski jazbini. Po tleh leže slamnice; narednik in dva ordonančna vojaka spijo tu trdno; pazljivo stopimo čeznje. Zdaj ustopi nekaj častnikov; radovedni so na goste v civilu. Malo poklepečemo; vedno zopet mi je otožen užitek, če morem s temi možmi spregovoriti nekaj lahkih besedi, menjati kako šalo. V tem telefonira neki podčastnik hrvatski: Razumem vsako besedo, ker sem se svoje dni učil drugega slovanskega jezika. »Vojni poročevalci,« pravi mož. Onemu tam v strelskem jarku, kilometer naprej, ta težki izraz ni popolnoma jasen, zato se opiše: »Veš, ljudje, ki nekaj pišejo v liste . . .« Zdaj je oni tam v strelskem jarku razumel, sporočil bo naprej.

Poslovimo se. Potem, ko se povrnemo, naj se zopet oglašimo; gospod poveljnik nas smehljaje povabi, da tedaj spijemo z njim čašico sekta; nemalo je ponosen na to razkošje; toda priti moramo pred sočnim vzhodom, drugače ne moremo nazaj v Gorico; po cesti, ki smo po njej pršli, po dnevu ni mogoče hoditi; zato je bila v temi tako žalostna.

Zdaj pa lahno, počasi naprej; tiho, tiho, vedno le po dva in dva, kajti onstran preži sovražnik. Blizu obale smo; postojimo, da bi se orientirali. Zdaj noč ni več tako temna; kmalu izide luna, ki je danes skoro polna. Zagledamo senčne obrise vaških hiš; tenak zvonik; črne ciprese; neizmerno visoke se nam zde; črno nebo sloni na njih vrhovih. Šepetaje si povemo ime vasice, Bela velika cesta se vijuga semintja; kakor kača se vleče naprej v negotovo daljavo. Postojimo in upremo pogled v turobno, soparno noč; naenkrat zdrči čez nebo žarek pramen luči, preseka oblake, nas dohiti, izgine, se obrne . . . sovražen svetomet, ki nas išče, ali pa naši svetijo po obzorju, prežeč na vsak premik skritega sovraga? V trenutku zaprasketa tudi nekaj strelcev; kvišku se dvigne bela in pisana raketa; za sekundo morem razločiti široko reko in grmovje ob njej ter zapuščeno vas. Pa zopet tema in mir; a to je sovražna tema, v kateri prežijo tisoči skritih, budnih človeških oči; to je zavratni mir, ki je v njem kakor začaran peklenski šunder bližnje bitke in leži zdaj tu kakor zver, pripravljena, da skoči na svojo žrtev.

Prispemo do širokega, lepega mostu. Hipoma se vzdigne pred nami straža; to pot nobenega glasnega klica, a roka je že odločno prišla za puško. Zasepečemo pojasnilo, smemo naprej. In sedaj v presledkih, previdno čez most; pod nami se lesketi tiha voda; čedalje bolj se jasni; do-

črte o moči ruskih obrambnih postojank v vzhodni Galiciji. Ob Zlati Lipi so imeli Rusi tiste postojanke, ki so jih morale zapustiti avstrijske čete lani avgusta. Zada med Zlato Lipo in Tarnopolom je pa šest ruskih obrambnih črt, od katerih je vsaka zase nepremagljiva. Rusi morajo biti tu zadeti, le po operacijah na drugih delih velike boje črte. Vsako prodiranje zavezniškov tu bi pomenilo rusko zmago zaradi velikih izgub. Nasproti Rusom se nahaja velika sila nemških armad, ki tvorijo točko, okoli katere se po nemškem načrtu suče prodiranje krila v Bukovini.

PRODİRANJE PROTI VARŠAVI.

London. »Morningpost« poroča iz Petrograda: Nemci so pričeli prodirati na 150 kilometrov široki črti med železnico Milava—Varšava ob reki Pissa proti Varšavi in se nameravajo zvezati z armadami v Galiciji, ki se vojskujejo 200 kilometrov od tam. Rusi hočejo držati utrjen prostor, ki leži vmes. Povsod silijo Nemce na frontalne napade in izkušajo zadržavati prodiranje Nemcev.

KURSKI GOZDOVI V OGNJU.

Stockholm, 18. julija. »Ruskoje Slow« poroča iz Rige, da gore v okolici Nemcev nezasadenih krajih Kurske vsi gozdovi. Veliko gozdov je že popolnoma pogorelo.

OSTER NASTOP »NOVEGA VREMENA«.

Stockholm, 17. julija. Medtem ko vlada rusko časopisje nastopa proti zahtevi o sklicanju dume in priporoča, naj potrpe in naj zaupajo vladi, piše »Novo Vreme«: Dovolj potrpežljivosti smo dokazali, ko nas je Kuropatkin opozarjal, da naj potrpi, a je kljub temu izgubil rusko-japonsko vojsko. Zdaj se ne vojskujemo za male koristi, kakor takrat, marveč za obstoj in za narodno svobodo Rusije in vsega slovanstva. Nočemo potrpežljivo čakati, marveč vzeti hočemo sami svojo usodo v roke.

PROTI POGROMOM.

Petrograd, 16. julija. (Kor. urad.) »Rječ« poroča: Ukaz najvišjega poveljnika nujno svari pred vsemi pogromi in vznemirjajočimi govoricami in opozarja, naj se vse sile porabijo za organizacijo dežele in da naj se vzdržuje mir. List nadalje obvešča, da se pripuste v častniško akademijo tudi osebe brez predpisane izobrazbe.

UNIČENJE ZASEBNE LASTI PO RUSKI ARMADI.

Kodanj, 18. julija. (K. u.) Kakor poroča »Rusko Slovo«, ukazuje najvišji poveljnik, da se mora uničiti zasebna last v izpraznjenih krajih le, če bi koristila sovražniku ali če bi ovirala operacije ruske armade.

Conrad Hötzendorf, Borojevič, Jožef Ferdinand.

List »Deutsche Zeitung« je priobčil o vojski v Galiciji sledečo zanimivo sodbo: »Brez velike množine vojaštva je strategija umetnost brez kruha. S strategijo Konrad-Hötzendorfovo ni bilo mogoče v Karpatih premagati Rusov, toda to še ni vzrok, da bi se reklo, češ, vojni načrt Konrad-Hötzendorfov je bil slabši, nego ruski. Načrta za napad dne 1. maja ob reki Dunajec ni izdelal Ma-

ckensen, ampak Konrad, načelnik avstrijskega generalnega štaba, ki je nato naznanil ta svoj načrt načelniku nemškega generalnega štaba, generalu Falkenhaynu. Podrobnosti tega načrta je naznanil Konrad še le v posvetovanju, ki ga je imel z Mackensenom v avstrijskem glavnem stanu koncem meseca aprila. Da se je ta načrt tako sijajno obnesel, je v prvi vrsti Konradova zasluga, potem pa tudi zasluga avstrijskih generalov Borojeviča in navojvode Jožefa Ferdinanda. Načrt sam je bil Konradovo delo, kateremu gre čast, da je napravil načrt za največjo bitko vseh časov. Od nikogar ne pričakuje svet v toliki meri očitanih uspehov, predno izreče o njem ugodno sodbo, kakor od vojskovodje. To vidimo pri nemškem generalu Klucku. Njegov sunek proti Parizu in njegovo umikanje notri do reke Marne je bilo po sodbi vseh strokovnjakov, lastnih kakor tudi sovražnih, naravnost mojstersko in v vojaško-tehničnem oziru sploh nedosegljivo in vendar se svet ne more sprijazniti z naziranjem, da bi bil on izvršil najsijajnejši čin v tej svetovni vojski. Slično, kakor o generalu Klucku, se je dosedaj moglo govoriti tudi o avstrijskih vojskovodjih. Priznalo se je — vsi strokovnjaki so priznali — da je bilo gibanje njihovih armad brez vsake napake, toda manjkalo jim je še odločujočih uspehov, da bi mogli prepričati svet o njihovih velikih zmoglostih in ko je postal uspeh resnica, bi bil svet kaj rad pripisal ta uspeh generalu Mackensenu, o kojem je vedel, da je bil on tisti, ki je predrl pri Loviču rusko bojno črto. Toda temu ni tako. Slava Mackensena kot zmagonosnega vojskovodje ostane kljub temu nezmanjšana, če se po pravici prizna, da se mu je posrečilo le

vsled sodelovanja omenjenih avstrijskih generalov predreti rusko bojno črto ob Dunaju in da ga je podpirala v zadnjih bojih ob Sanu avstrijska armada generala Böhm-Ermollija ter tudi avstrijska armada Pflanzer-Baltina, ki ima nalogo, da izžene Ruse iz vzhodne Galicije in ki iz lahko umljivih strategičnih vzrokov ni mogla skupno z ostalimi armadami poseči v zadnje boje. Trditve, ki so izrekli najpoprej Italijani, češ, Nemčija mora izvojevati zmago za zaveznico Avstrijo in katera trditev se je pozneje slišala še iz drugih strani, je napačna. Ruske armade so sovražne sile v enaki meri za Nemčijo kakor za Avstrijo in je samoobsebi umevno pravilo, da se mora uničiti sovražnika tam, kjer se ravno nahaja. Ker je pa bila zbrana glavna ruska moč v Karpatih, je morala tudi Nemčija tje-kaj poslati svoje čete. Zmaga, katero so skupno izvojevale avstrijsko-nemške armade na južno-vzhodnem bojišču, je bila enostavno zmaga obeh centralnih velesil, Avstrije in Nemčije, ravnotako, kakor je bila zmaga nemških čet in nemškega brodograja pri Libavi in avstrijska zmaga pri Radomu zmaga obeh cesarstev. To naj služi v pojasnilo, zakaj govorimo o zmagi Avstrije in Nemčije v Galiciji, pri čemur pa vendar omenjamo nekoliko bolj avstrijske, kakor pa nemške čete.

Veliki vojvoda hesenski v Petrogradu.

»Journal de Genève« javlja 17. julija: Veliki vojvoda Hessen-Darmstadtski Ernst Ludvik, svak ruskega carja, je odpotoval v Petrograd na obisk k svoji sestri. (Ta vest še ni potrjena.)

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Odbiti napadi na Doberdobski planoti. — Artiljerijski boj na celi črti.

Dunaj, 17. julija. Uradno poročajo: Ponoči na 16. julij je bilo zopet odbitih več italijanskih sunkov na Doberdobsko visoko planoto.

Artiljerijski boj se bilje na vseh bojnih črtah.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

Topovski ogenj traja na vseh bojnih črtah dalje. Več slabših napadov na Col di Lana je bilo odbitih. Sovražnik je imel močne izgube.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Nov načrt generalov Porra-Joffreja-Frencha.

Preko Albanije, pa jim je naša mornarica napoti.

Iz Genfa poročajo »M. U. U.« 16. t. mes.: Kakor poročajo tukajšnji listi iz Pariza, je vedno bolj verjetno skupno delo-

vanje Italije in Srbije, kajti daljše počivaje ofenzive na soški fronti ustvarja gotovo nevarnosti. Porro, Joffre in French so v zadnji konferenci govorili o novem načrtu, v katerem tvorijo največje težave pomikanje cest v Albaniji in pa čuje-

General Porro v glavnem stanu.

Iz Lugana se poroča 17. julija: General Porro je v sredo dospel v Milan in nemudoma odpotoval v glavni stan. Tudi ministrski predsednik Salandra se je v spremstvu komendatorja Lauraria, glavnega ravnatelja javne zdravstvene službe, podal v glavni stan.

Barzilai minister.

Lugano, 17. julija. Sinoči je bil izdan odlok, s katerim se imenuje odvetnik Barzilai za ministra brez portfelja. Zastopal bo, kakor znano, »neodrešeno ozemlje«.

Angleška torpedovka prišla italijanski parnik.

Lugano, 17. julija. »Tribuna« poroča iz Aten: Neka angleška torpedovka je pri Dedegaču prišla italijanski parnik »Aido« in ga je odvedla v Mudros, da ga preiščejo.

Tudi na Laškem goljufajo.

Chiasso, 17. julija. (K. u.) Dobavitelj armade Capietti v Novari je bil radi goljufije pri armadni upravi in radi podkupovanja uradnikov aretiran.

Zaplenjen parnik.

Lugano, 17. julija. (Kor. urad.) Baj avstrijski parnik, ki je vozil pod nizozemsko zastavo predivo in bencin, je bil odveden na otok Elbo. Ime parnika ni znano.

»10 centesimi pel Trieste.«

»M. N. N.« iz Chiassa: Načelstvo rimskega meščanskega društva je sklenilo pobirati po Rimu po 10 centesimov, da na dan zavzetja poklonijo Trstu italijansko zastavo.

Vojna pripravljenost Italije.

»Vossische Zeitung« poroča iz Curia 15. julija:

V Chiasso je dospel avtoritativna osebnost, ki zagotavlja, da bo Italija prihodnji teden popolnoma pripravljena, da začne vojno v velikem slogu. Sovražnik ob Soči ni imel opraviti niti z desetino italijanske vojske.

»Ali bo vojna trajala še dve leti?«

Pod tem naslovom prinaša »Avanti« razgovor z nevtralnimi diplomatom: »Italija je svojo oboroženo moč čudovito organizirala, toda vendar nikar ne verujete, da bo vojna lahka in kratka. Avstrija je močna in nikakor ni voljna ustaviti boj. Imam vzroka dovolj za mnenje, da bo vzdržala, četudi bi vojna trajala še dve leti.« — Na bolešno začudenje vprašanje urednika je diplomat odgovoril: Gotovo bi mogla Italija v šestih ali sedmih mesecih uresničiti svoje cilje, toda s tem Avstrija ne bo niti uničena, niti ne bo podala roke za poseben mir.

Naš podmorski čoln zopet potopil laško križarko.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 18. julija. (Kor. urad.) Nek naš podmorski čoln je danes zjutraj vzhodno od Dubrovnika torpediral in potopil italijansko križarko »Giuseppe Garibaldi«. Križarka se je potopila v 15 minutah.

Poveljstvo mornarice.

»Giuseppe Garibaldi« je bila oklopna križarka, dolga 105 m, široka 18 m, globoka 7,3 m. Vsebovala je 7350 ton in imela 14.713 konjskih moči. Posadke je štela 550 mož.

Obletnica bitke pri Visu.

V torek dne 20. julija letos poteče 49 let, odkar se je bila slavna pomorska bitka pri Visu, v kateri je slavno zmagal naš admiral Tegetthoff s slabšim in manjšim brodograjem proti italijanskemu admiralu Persanu, ki je imel med svojim brodograjem za tisti čas strašni monitor »Affondatore« in enajst drugih oklopnih ladij. Tudi tedaj je strahopetna in verolomna Italija čakala na priložnost, da sramotno udari na svojega poštenega soseda v času, ko je bil zaposlen s težkim vojevanjem. Toda tudi tedaj, kakor danes ji vojna sreča ni bila mila; pri Kustoci je doživela težak poraz ter je padlo v bitki 12.000 Italijanov, 4000 je bilo ujetih in uplenjenih 16 topov in mnogo zastav. Našo vojsko je vodil nadvojvoda Albreht. Da bi oprala to sramoto na kopnem, se je odločila Italija za pomorsko akcijo, tembolj, ker je bila njena mlada vojna mornarica v najlepšem razcvetu proti zastarelemu avstrijskemu brodograju.

Italijansko brodograje se je bilo zbralo v Jakinu in odplulo proti Visu, hoteč nam odtrgati kršno Dalmacijo. 18. julija je bil prvi ljut naval na Vis, ki so ga kopne baterije junaško odbile. Drugi dan je italijansko brodograje nanovo napadlo, in ko je utihnila glavna baterija na Visu, so začeli Italijani že klicati: »Eviva Lissa!« Prezgodaj! Ob jutranji zori 20. julija se je prikazal Tegetthoff s svojim brodograjem, ki je plulo v bojnem redu, na čelu mu oklopni- ca »Erzherzog Ferdinand Max«, na kateri

USPEHI NAŠIH ČET.

Po zmagah naših čet ob Soči se je poročalo o naših uspehih nasproti Cr-

nogorcem. Naša slika nam predstavlja neko našo sprednjo postojanko nasproti Crnogorcem.

hro je, da smo za enkrat čez, v kritju grmovia. Zdaj je treba paziti na vsako stopinjo; sovražne granate so pot razdrle, razjedle, razorale. Zašumlja nam studenec; oseki so razstreljeni. Krog nas hladni somrak oblačne mesečne noči; smukanje in šepetanje tiho stopajočih ljudi; blizu cilja smo.

— — Sedaj pa v moje poročilo vrzel. Redka nočna slika se je globoko utisnila mojim možganom; pozabil je ne bom nikoli, točno naslikati je ne smem, življenje drugih, dobrih ljudi je morda od tega odvisno. Torej: nekako, nekje . . .

Nekje kletni sod pod veliko hišo, visok, kadi podoben prostor. Na mizi gori samotna luč; kaka desetorica častnikov sedi okrog; pivne čaše, polne ruinega vinca stoje krog svetilke, in bankovci ležijo na mizi, celi kupi, na tisoče kron. Mladi nadporočnik, neobrit, z odpeto bluzo, s potnim čelom, se sklanja nad denar, šteje, računi, zapisuje. Drugi sede krog njega; zadi v senci stoje visoki, čakati vojaki v strumni vrsti; luč zaplapola; zasveti se bodelo. »Bože moj,« vzdihne nadporočnik, »računaš naj, pišeš naj, boriš se naj!« . . . Jasno je, zadnje mu je še najljubše; pa nič ne pomaže; to noč se deli gaža; zdaj, po groznem bombardiranju, je treba tu v tej kleti lepo v red spraviti uradne, pisarniške reči; potem pride zopet običajni nočni napad.

Sedaj izginejo kupi denarja z mize; napravijo nam prostora, natočijo nam ruinega furlanskega vina. Nadporočnik začne pripovedovati, trije stotniki posežejo vmes; luč plapolja; nejasne obrise zagledamo; na tleh ležijo zlekneni trdni vojaki; eden tiho zastoka; ranjenec na svoji slavnici. Kroglja mu je predrila nogo. —

Orožni mojster oddelka strojnih pušk; pa noče na vsak način tu ležati, dokler se »malenkost« ne zaceli.

»Danes?« praša nadporočnik in se stegne naprej, da je videti njegov ostro obrisani dalmatinski obraz natančneje. »Stara pesem: granate in granate. Stoin deset komadov samo med sedmo in osmo uro zjutraj. Šestnajst polnih zadetkov v postojanko ene stotnije. Ravnokar popravljajo zasuta stanišča. Do enajstih dopoldne granate, same granate . . . Nadporočnik navaja podrobnosti; stotnik, rdečih lic in udratih oči, reče polglasno: . . . Štabnega narednika so prinesli; no-go so morali siromaku pri kolenu odre-zati.« »Zdravo, gospodar!« mi je še veselo zaklical, ko so ga nesli noter. Pa cigaret je hotel imeti. Potem je prišla mrzlica; nikdar mi ni drugače rekel, nego: »Gospodine, ti si moj gospodar!« — hrvatski seveda. To se ne da prav prevesti. Umril je revež! — »Moj sluga je tudi padel,« poreče neki nadporočnik, ki bi se najrajši milo zajokal. Ne more si drugače pomagati, kakor da se tiho zasmije.

Lesčerba plapolja; ranjenec sope težko, sliši se ga iz teme. Postojanka se bliža čas, da pojdejo nazaj v Polaganke.

Stopili smo na plano; še tiho vse krog in krog; kakor leskeč nož reže žarek neutrudnega svitometla oblake. »Počasi naprej!« Svet je prazen, kakor da je vse izumrlo, in vendar bdi parkrat deset korakov pred nami v lokavi noči sovražnik, roko ob puški. Dalje noter v temo; počasi, lahno čez senožen, skozi gosto grmovje, do skrajne pedi krajine, ki jo ti zvesti, tihi možje branijo, branijo za vas, ki sedaj daleč proč spite v svojih mehkih posteljah. (»Die Zeit«.)

je bil tudi poveljnik, dočim je bil strahopetni di Persano zapustil admiralsko ladjo »Rè d'Italia« in se zatekel na monitor »Affondatore«. Ob 10. uri 50 minut Tegethoff udari. Na obeh straneh se je borilo 60 ladij s pogonom 28.000 konjskih sil, 1200 topovi in 20.000 možmi, večinoma Slovani, v prvi vrsti dični dalmatinski levi. »Erzherzog Ferdinand Max« je prežal na italijansko admiralsko ladjo »Rè d'Italia«, kateri je priskočil na pomoč »Palestro«, a ga je naš »Drache« onesposobil za boj. Na ladjo »Kaiser« so navalile štiri oklopnice, ker so domnevale na njej admirala Tegetthoffa, a »Kaiser« se izmuzne in obenem otvori ogenj iz svojih 92 topov ter se tako reši. Ravno tedaj pa se »Erzherzog Ferdinand Max« s svojim kljunom z vso silo zaleti v italijansko diko »Rè d'Italia«, jo prodre in potopi. Ker so bile težko poškodovane še druge italijanske ladje, se začne di Persano krog dveh popoldne umikati proti Jakinu; medpotoma se je potopil »Palestro«, v jakinski luki pa sam stražni »Affondatore«.

Tak poraz je doživel italijanska mornarica dne 20. julija 1866, ko je iz zasede napadla svojo sosedo, računajoč na svojo številno premoč. Slabo je računala in še slabše izračunala: tudi topot bo tako.

Svela Gora.

Kako je tam gori s svetiščem? To vprašanje mi je bilo v srcu. Nemir in zopet nemir me je spreletaval, čim bolj sem korakal naprej. Kakor da bi imel hudo mrzlico, tako se mi je zdelo. Hotel sem svoje misli zbrati in pričel s prijateljem, s katerim sem se podal na pot, razgovor, a že po prvih stvkih so bile moje misli takoj na Sveti Gori. Kar tresel sem se razburjenosti. Slišal sem tu in tam, da je svetišče mnogo trpelo, da je porušeno in opustošeno, a nisem hotel vsega verjeti, ker sem vedel da ljudje tako radi pretiravajo, kar vidijo ali izkusijo. Vrh tega ne opazi iz Gorice s prostim očesom ničesar takega na svetišču, kar bi te moralo vznemirjati. A vendar sem bil razburjen.

Pot naju je vodila iz posebnih razlogov preko severno-vzhodnega pobočja na vrh. Bila je navadna kozja steza, po kateri sem šel sedaj čez skale, sedaj čez travo, sedaj skozi grmovje in gozd. Čim bolj sva se bližala vrhu, tem bolj so se kazali pojavi laškega dela. Ogromne jame na levi strani steze, potem na desni, potem v stezi sami, ki je bila prekinjena in razruvana popolnoma. Velika debela so ležala na tleh prelomljena ali s koreninami izruvana. To je bilo delo granat, katerih kosci so ležali vseprek tu pa tam. Solnce je pripekalo, a njegove vročine nisva čutila. Najine misli in najini občutki so bili le pri vprašanju: Kako je s svetiščem?

Prišla sva na vrh. Groblja nama je zastavila pot. Počitka nisva iskala. Šla sva takoj dalje, da bi videla kako je s svetiščem. Glavna vrata niso bila dostopna. Stranska tudi ne. Ostala je še ena pot: skozi samostan v cerkev.

Samostan! Prišel sem gledati razdejanje na lastne oči. To ni več samostan, to je groblja, to so razvaline. Strehe in podstrešja ni več; ni več drugega nadstropja; razbita je prvo nadstropje in podrtija gre na mnogih straneh globoko do tal. Le goli zidovi štrle proti nebu, med njimi pa tramovi, razbita okna, sobna oprava, vse pomešano s stenskim ometom, z opeko in kameni in kamenjem. Stene na južni strani kažejo ogromne luknje. Tu so udarjale granate ter povzročale odprtine in razpoke v zidovih. Kjer so kaka vrata, so več ali manj odprta. Zračni pritisk je tolik, ko granate razpočijo, da gre vse v bližini s svojega še tako trdnega mesta. Stopnice, ki vodijo iz pritličja višje, so deloma popolnoma razrušene, ker je ob zid v njih neposrednem sosedstvu padla granata. Treba biti zelo oprezen, ko greš navzgor; le malo bolj trd korak in stopnice se zrušijo. Prostori v pritličju, kjer so bila v samostanu drugače prenočišča za romarje, niso deloma nič drugega kot podrtija. Vidi se, da so granate s svojo neizmerno silo udarjale na nekaterih mestih preko celega poslopja do podzemlja na severni strani, kjer so se zdrobile. Tu se poznajo tudi sledovi požara.

Bil je kresni večer pred sv. Ivanom Krstnikom, ko se je tu gori tako grozno pričel valiti proti nebu ogromen steber črnosivega oblaka-dima. Ljudje po Grgarju in po Gorah, Solkanu in drugod so jokali, ko so ga zagledali. Bil je ta jok še nekaj boljši pretresujočega, kakor pogled na Sveto Goro. Kakor da bi sovražnik pred našimi očmi srce trgjal iz prs ljubljene bitja, tako je bilo vsem, ki so tedaj gledali na Sveto Goro. Pomagati pa niso mogli. Plameni so švigali iz globokega dima, ki se je kakor druga gora vzdigoval nad svetiščem, visoko v mrak in temno noč, edini plameni na Goriškem kresno noč. Daleč povsod so oznanjali nesrečo, ki je s svetiščem zadela celo ljudstvo. Turka so javljali nekdanji kresovi po gorah; tudi plamen na Sveti Gori je javljali Turka, ki nas tolo-

vajsko napada in nam končuje naše svetišče. Roke so stiskali ljudje, polni svetega srda nad Lahom, in eno željo so imeli vsi, naj bi Bog uničil vse njegovo prizadevanje in vse načrte njegove razbil.

Hotel sem poiskati vsem znan dohod iz drugega nadstropja v zakristiji in cerkev. Toda v drugo nadstropje ni bilo mogoče priti. Stopnice so ena sama groblja. Dohod sam proti zakristiji je pa po požaru uničen. Po lestvi, ki je bila tam v prvem nadstropju naslonjena, sva počasi splezala gori, kjer so bile nekdanje stopnice. Gori sva se prišla za držaje, ožgane in deloma izpremenjene v oglje, te oprezno prišla skozi odprta vrata v zakristijo in cerkev.

Manjka mi besed, da bi izrazil, kar sem tedaj občutil. Razburjenje, ki me je prej morilo, me je nehale tedaj. A iz kamna bi moralo biti srce, ki bi v cerkvi ne zaplakalo. Nisem hotel vsega verjeti, kar so ljudje pripovedovali, zato je bila slika toliko bolj strašna, ki sem jo tam gori dobil; bolest toliko bolj pekoča, ki se me je tedaj polastila.

Med razvalinami svetišča...

Streha srednje ladje je razbita. Neizmerna groblja je po tleh: tramovi, deske, opeka, kamenje, omet, vse drugo z drugim pomešano. Skozi razbito in padlo streho je lil dež na tla. Pri obhajilnem oltarju sredi cerkve vse polno grušč, ki pokriva oltarno mizo in prostor okrog oltarja. Tabernakel zganjen in odprt; vrata k oltarju porušena; oltarni prt preko oltarja na tleh. Ogromna sovražna granata je priletela ravno v streho nad klopmi pred prezbiterijem in vrgla ob tla vse, kar je dosegla; klopi spodaj deloma razbite, deloma pokrite z gruščem. Slika, ki nam je gori visoko predstavljala prikazen blažene Device Marije, je zrušena. Samo pastirico Uršulo vidiš še, ki kleči in gleda naprej, od koder ji prihajajo besede nasproti: »Idi, reci ljudstvu, naj mi tukaj hišo zida in me prosi milosti«.

Druga ogromna granata je priletela v južno-zapadni kot cerkve. Vse je porušeno: hodnik iz cerkve na kor, oratorij, orglje. Na tleh leži steklena pregraja pri nekdanjem oratoriju. Oltar sv. Križa pod korom pa je še popolnoma cel, samo nad njim zija odprtina v stropu navzdol.

Zopet druga granata je predrta steno, na kateri se nahaja velika slika sv. Treh kraljev, ki prinašajo darove božjemu Detetu. Slika je predrta; njej nasproti na drugi strani se nahajajo velika slika rojstva Gospodovega je prepolna večjih in manjših lukenj, ki so jih povzročili različni drobci granat.

Strehe stranskih ladij so še na svojem mestu, dasi sem pa tja razpokane; toda pretreslo so se že bile ob padcu granat tako, da so podstani tramovi, na katerih počivajo glavni s streho, skoraj brez izjeme zganjeni. Zdi se, da se ima vse porušiti, kakor hitro bi udarila kaka nova granata.

Spovednice povsod več ali manj pokvarjene, nekatere kar razbite. Le malo slik križvega pota je še nepokvarjenih; nekaterim so okviri uničeni, druge visijo na pol na zidovih, zopet drugim so slike same pobite. Tudi oltarji so trpeli, posebno oni na evangelijski strani pred prezbiterijem. Mirno pa sta še stala nad svojima oltarjema kipa sv. Frančiška Asiškega in sv. Antona Padovanskega. — Oltarček pod sv. Antonom je bil že raznešen, po tleh so ležali različni kosi njegovi in cvetlice, sv. Anton pa je mirno stal v višini z božjim Detetom v naročju. Nepoškodovan je bil tudi kip preblazene Device Marije ob vhodu v zakristijo. Z lilijo v roki kraljuje še vedno na svojem mestu; tu gleda polna miline na nas, kot bi hotela reči: »Zaupajte, Gospod vas ne zapusti!« Na nasprotni strani pa je kip presvetege Srca Jezusovega popolnoma zdrobljen. Njegovo mesto je prazno, na tleh pa leže pomešani večji in manjši drobci granat s kosci nekdanjega prelepega kipa.

Odprto nebo zre s srednje ladje na nas. Tla so vsa mokra od dežja, ki je padal pred kratkim v cerkev.

Kakor da bi gledal na puščavo, tako se ti zdi, če se obrneš izpred glavnega oltarja proti glavnim vratom po cerkvi. Povsod ruševine, prah, nered, razdejanje. Nepopisno tožen pogled.

Prezbiterij z glavnim oltarjem je popolnoma nepoškodovan. Samo na mestu, kjer je drugače stala milostna podoba Matere božje, vidiš od vrha navzdol raztrgano sliko blažene Device Marije, ki je drugače prejšnjo zakrivala. Kos granate ali kak kamen od nje zagnan je z vso silo priletel na to mesto in uničil, kar je mogel doseči. Milostne podobe pa ni dosegel več, ker se že davno nahaja na varnem prostoru pri oo. frančiškanih v Ljubljani.

Kaplica sv. Mihaela, kjer je grob kardinala Missie, je nepoškodovana. Vse drugače pa je v zakristiji na drugi strani. Semkaj je priletela granata v steno na južni strani pri oknu ter povzročila veliko

podrtijo, katere ostanki so raztreseni po vsem podu. Stekla pri zaobljubljenih slikah so se od zračnega pritiska mnogokje razbila. Isto vidimo tudi v nekdanjem oratoriju zadaj za glavnim oltarjem. Ondi je udarila granata v kot na južnovzhodni strani, vrgla kip Pija VI. na tla, ki pa izvemši levo roko ni prav nič poškodovan. Še vedno drži listino, ki nas spominja onih časov, ko se je svetogorska cerkev iznova veličastno sezidala po svojem prvem razdejanju pred približno 130 leti. Prišlo je sedaj drugo razdejanje nad njo. A prepričani smo, da bode cerkev iz njega še lepša vstala, kakor je bila poprej.

Pročelje je razen zgornjega roba na desni strani popolnoma celo. Še vedno kraljuje preblazena Devica Marija na svojem mestu nad glavnimi vrati. Zvonik ima sredi svoje zapadne strani ogromno rano. Zidovje je krog nje kar vzbočeno. Zvonovi stoje popolnoma nepremakljivo, ker so se zleknili iz svojih tečajev. Morda se ena granata, naperjena zlobno proti zvoniku — in zvonika ne bo več. (»Novi čas.«)

Tirolski gorski vodniki v vojni.

Iz Inomosta smo prejeli: Vsi tirolski gorski vodniki, ki so v vojaških letih, se brez izjeme bore proti Rusom. Izprva jim bojno ozemlje vsekakor ni ugajalo; šele v Karpatih so se njihove lastnosti nekoliko uveljavile. Ko so se ustanavljali smuški oddelki, so se razen aktivno službe jih javili tudi drugi prostovoljci, ki so bili tedaj prosti vojaške službe, za smuške patrole v Karpatih. Toda šele sedaj, odkar nas je napadla Italija, je mogoče prav izkoristiti prednosti tirolskih gorskih vodnikov; v domači deželi in v svetem boju zanje ne ostanejo doma, tudi najstarejši ne. Vrh tega manjkajo mladi, ker na vzhodu domovina še ni prosta sovražnika. Nobenemu tirolskemu gorskemu vodniku ne manjka prisotnosti duha, moči, vstrajnosti, poguma in podjetnosti, in sedaj celo ne, ko gre za ljubljeno deželico in proti obsovanemu nasprotniku. Tu nihče ne čuti peze let.

Trije izmed tirolskih gorskih vodnikov so si že v sedanji vojni proti Italiji zaslužili odlikovanja, med njimi tudi sekstenski vodnik Sepp Innerkofler, oskrbnik koč na Dreizinzen in posestnik gostilne Fischleimboden v zadnjem delu Sekstenske doline. Star je že nad 50 let, pa si je zaslužil veliko srebrno hrabrostno svetinjo in bil vrhu tega povišan za nadlovca. Njegov sin je bil odlikovan z bronasto hrabrostno svetinjo. Innerkoflerjeve izborne lastnosti in izvrstno poznavanje kraja v dolomitnem ozemlju, posebno pa v sekstenskih gorah, so naši stvarl jako dobro služile. Vrh tega je Sepp drzen in smel mož, ki veliko tvega in vsako naloženo mu nalogo spretno izvede. Nekoč je bilo treba poizvedeti, kje se nahajata postojanki sovražne artiljerije in pehote, o katerih se je domnevalo, da sta nekje krog Dreizinzen. Sepp Innerkofler je prevzel to nalogo in jo odlično izvršil. Splezal je ponoči na Mali vrh, najtežji izmed skupine (2881 m), v nahrbtniku je pa nesel telefonski aparat z navito vrvico, ki se je medpotoma sama odvijala. Tako je nastala telefonična zveza med Malim vrhom in našimi postojankami. Prav z vrha je Innerkofler opazoval sovražnika in neopažen od Italijanov je vodil ogenj naše artiljerije ter naznanil moč in postojanko sovražnika. Po zaslugi naše artiljerije in njenih uspehov, ki jih je omogočil Innerkofler, so mogli tirolski strelci preiti k napadu in zvečer istega dne so morali alpinci izprazniti patersko sedlo. Italijani so pa drugi dan dobili ojačenja iz Auronza in Tirolci so se morali umakniti z izgubi dveh mrtvih in šest ranjenih. Sepp je pa mogel med napadom naših zapustiti Mali vrh, odkoder je našim tako izbornu služil. Čas pa šele pride, ko bodo mogli naši gorski vodniki vse svoje neprecenljive lastnosti in sposobnosti postaviti v službo domovine.

Nova želez.

Zadnji četrtek se je vršila na Dunaju pri »Vojnožitnem prometnem zavodu« seja prisedniškega sveta. Govorilo in sklepalo se je o svojčas že objavljenih predlogih o ureditvi prometa in porabe letošnje žitne letine. Glede mlinov se je sklenilo, da se bo enakomerno upoštevalo velike in srednje mline; majhni mlinarji pa bodo mleli samo tisto žito, kar ga bo kmet doma porabil. Vlada pripravlja posebno naredbo o otrobih. Komerčni svetnik Povše je poročal o sklepih žetvenega komiteja, ki so upoštevani v znani cesarski naredbi in pa v novi organizaciji vojničnega zavoda. Njegovi predlogi so se sprejeli. Sprejet je bil tudi predlog, da vlada v

najkrajšem času razruši pogodbo med tovarnami neočiščenega in očiščenega sladkorja in špirtinim kartelom. Sladkorne tovarne so morale dosedaj vsako leto dajati gotovo množino melase špirtinemu kartelu. Letos pa naj se melasa porabi za krmo, ne pa za špirit. Komite za zavodova pravila je predlagal, da se za vsako večje mesto in okrog, glavarstvo ustanovi posebna aprovična organizacija, ki bo sistematično dovajala moko konzumu. Vladni zastopnik je izjavil, da vlada ne misli pri cenah moke na kak vladni pribitek pri dobičku. Zavod se bo posluževal vseh dosedanjih trgovcev z žitom in moko in ravno tako vseh onih mlinarjev, ki ne bodo mleli samo za domačo potrebo kmeta. Posvetovanja o podružnicah, o sedežu in sestavi njihovega načelstva se je udeležil tudi poslanec dr. Laginja.

Grof Tisza o novi ogrski žetvi.

Dočim najnovejša borzna poročila brzojavljajo po monarhiji, da se ogrska letina boljša, zlasti pri ječmenu in rži in da žetev vsled vladne skrbi in pomoči v dobrem teku, pa grof Tisza ogrskim mestom na njihove želje glede žetve za mesta odgovarja to-le:

»Vlada najvišjih cen za žito ne more še bolj znižati, ker jesenska setev bo povprečno dala k večjemu srednjo, spomladanska setev pa slabo letino. Poleg tega pa grozi žetvi še nevarnost, ker manjka delavcev in vprežne živine. V interesu konsumentov bo vlada tudi obstala pri tem, da dobi mešan na mesec 10 kg (330 gr na dan). Za druga živila vlada noče določiti najvišjih cen, pač pa jih bo odobrila, če jih bodo do ločile krajevne oblasti.«

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 16. julija. (K. u.) Glavni stan poroča:

Dardanelska bojna črta.

15. julija. Sovražnik je le z velikim trudom pogasil požare, ki so jih zanele v njegovih strelskih jarkih naše bombe. Popoldne je obstreljevala neka angleška križarka pod varstvom torpedov in iskalcev min naše postojanke pri Kaba Tepe brez uspeha, dasi je sodeloval nek privezan zrakoplov. Pri Seddil Bahrju je obstreljevala sovražna artiljerija brezuspešno eno uro našo desno krilo. Dva dni vozi sovražnik ranjence z več bolniškimi ladjami v smeri proti zahodu. Ponoči od 14. na 15. julij je pregnala naša artiljerija na obrežju sovražne torpedne rušilce, ki so se bližali Kerezdereju. Dne 15. julija smo dognali, da rabi sovražnik bolniške ladje za prevoz in za izkrcavanje čet.

Bojna črta ob Iraku.

Uspešno pri Kalatelnainu (zahodno od Korne) vrženi sovražnik je napadel, ko je bil ojačen, 14. ponoči naše postojanke na bregovih Evfrata. Boj se je trdovratno nadaljeval do bodočega dne in se je končal zvečer s porazom sovražnika, ki je imel osobito na našem desnem krilu težke izgube in se je umikal v neredu. Sovražnik se je približal s četami, ki jih je vkrcal na Evfratskem prekopu zahodno od Kalatelnaina, od zadaj našemu desnemu krilu in ga je izkušal obkoliti, a je bil po naših prostovoljcih z odporom in s protinapadi vržen v Evfrat nazaj. Del Angležev, ki se ni mogel več vkrcati, je pometal orožje in dve strojni puški v vodo in je zbežal. V tem boju je imel sovražnik več kakor tisoč mrtvih. Med njimi se nahaja tudi angleški poveljnik in dva častnika. Zaplenili smo 200 pušk in bajonetov, veliko množino streljiva, ženjsko orodje in častniške daljnoglede.

Z ostalih bojnih črt nič važnih poročil.

Carigrad, 19. julija. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Milli« poroča dne 16. t. m.:

Bojna črta pri Dardanelah.

Pri Ari Burnu slaboten obojestranski ogenj na desnem krilu. Od časa do časa se mečejo bombe. Pri Sedilbahrju je vzdrževal sovražnik pred našim desnim krilom s pomočjo razsvetljevalnih samokresov ljut pehotni ogenj iz strojnih pušk do jutra. Naše anatolske baterije so obstreljevale ponoči od 15. na 16. julija sovražne tabore pri Tekeburnu, Sedilbahrju in Mortulimanu. Obstreljevanje je provzročilo v Tekeburnu požar z eksplozijami, ki je trajal do jutra. Iste baterije so obstreljevale 16. julija iznova sovražni tabor pri Sedilbahrju, kar je provzročilo zmešnjavo.

Iraška bojna črta.

Ko je bila končana bitka 14. julija pri Kalatelnainu, je poizkušal sovražnik z delom svojih sil napasti naše levo krilo. Napad smo uspešno odbili. Poroča se še, da je izgubil sovražnik v bitki 5. julija nekako artiljerijskega podpolkovnika. — V bitki 14. julija so bili potopljeni štirje sovražni čolni z živežem in s strelivom, Na

našem desnem krilu so izgubili Angleži pred neko višino, ki jo je branila neka naša stotinja, 200 mrtvih.

Na ostalih bojnih črtah nič važnega.

TEŽAVE Z DARDANELAMI.

Scheweningen. 18. julija. Iz Londona se poroča, da je Hamilton brzojavno predlagal Kitchenerju, naj se odlože dardanelske akcije. Operacije se šele tedaj lahko uspešno prične, če nastopijo balkanske države ali pa če Rusi pošljejo na Bospor najmanj 200.000 mož.

DARDANELSKA AKCIJA »BREZUPNA PUSTOLOVŠČINA«.

Kodanj, 14. julija. »Daily Telegraph« objavlja zelo resne vesti o Dardanelah, katere je treba pri tem listu bolj upoštevati nego »Timesove«. »Nobena beseda ni odveč, če trdimo, da se doslej še nobena armada ni borila pod tako brezupnimi pogoji. Ozemlje je izvrstno pripravno za brambo, toda docela nepripravno za napad. Če Turki sami bi mogli izkrcavalno ekspedicijo spraviti v obupen položaj. Sedaj pa prištevamo še to, da jih vodijo Nemci. Ti so v dolgih letih temeljitega študija o prihodnji vojni izdelali sijajne metode hitroodločujoče napadalne vojne. Kjer pa ta ni bil mogoč, so pa brambo spravili na čudovito višino. Videli smo v Flandriji in na Francoskem. Vsega tega so se navadili Turki kot dobri učenci. Galipolski polotok, ki je že po naravi idealno brambno bojišče, so Turki in Nemci preuredili v trdnjavo, ki je nima para in se sploh ne da vzeti. Za nas ostane samo to, da pravimo: Dardanelska akcija je bila in je še sedaj brezupna pustolovščina.«

ANGLEŠKI POVELJNIK MED POTOVANJEM NA DARDANELE V ITALIJI.

Lugano, 19. julija. (Kor. ur.) »Secolo« poroča iz Turina: V Turin so došli admiral sir Douglas Gamble in angleška generala Ellison in Altham, ki potujeta čez Rim in Neapelj na Dardanele.

NADDREADNOUGHT »QUEEN ELISABETH« POŠKODOVAN.

Rim, 17. julija. (K. u.) »Messaggero« je izvedel iz baje zanesljivega vira: Na krovu angleškega naddreadnoughta »Queen Elisabeth«, ki je minoli teden operiral v Dardanelah, se je ob nabijanju 38centimeterskega topa pripetila eksplozija, vsled česar je del ladje postal neraben. Ladjo so spravili v ladjedelnico v svrhu poprave.

FRANCOZI OBSTRELJEVALI GEIKLI.

Carigrad, 19. julija. (Kor. ur.) Neki francoski torpedni rušilec je 15. t. m. dopoldne obstreljeval dvakrat stražo pri Geikli, ki leži nasproti otoka Tenedos. Sovražnik je izstrelil 150 granat, a je mogel uničiti le en zid.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK NA BOJIŠČU.

Carigrad, 19. julija. (K. u.) Prestolonaslednik princ Jusuf Yzzedin se je dne 17. t. m. odpeljal na Dardanele, da si ogleda bojišče.

Amerika.

PREPOVED IZVOZA STRELIVA IN OROŽJA IZ AMERIKE.

London, 19. julija. (Kor. urad.) »Morningpost« poroča iz Washingtona: Odločno se dela na posebno zasedanje kongresa, ki naj bi prepovedal izvoz streliva in orožja zaveznikom.

ALI BO AMERIKA ODGOVORLA AVSTRIJI?

Reuter poroča iz Washingtona: Ameriško zunanje ministrstvo se že od 1. julija peča z vprašanjem izvoza municije, kakor ga je izzvala avstrijska nota. Ni še določeno, kaj se bo odgovorilo, če se bo sploh odgovorilo. Tudi še ni gotovo, ali pride odgovor.

NEVOLJA V JUŽNIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE.

London, 19. julija. (Kor. urad.) »Morningpost« poroča iz Washingtona: Ne severu si niti ne predstavljajo, kako da so na jugu razlučeni, ker vsled angleške zaprtije ne morejo po primerni ceni prodajati bombaža. Uradniki južnih držav ne prikrivajo svojega ogorčenja radi postopanja Angležev z ameriško trgovino.

Na Balkanu.

PESIMISTIČNA RUSKA SODBA O RUMUNJI.

Moskva, 19. julija. (Kor. ur.) »Rusko Slovo« sodi zelo pesimistično o rumunskem vprašanju. Vsak v Rusiji lahko umeva, zakaj da se Rumunija obotavlja poseči vmes.

KONFERENCA BALKANSKIH VLAĐARJEV.

Iz Aten se poroča 16. t. m.: Konferenca štirih balkanskih kraljev ima v prvi vrsti rešiti makedonsko, potem pa tudi albansko vprašanje. Potem se bodo pretresala turško-bolgarska in rumunsko-bolgarska meina vprašanja. Rumunskega kralja

Ferdinanda bo spremljal ministrski predsednik Bratianu, srbskega kralja ministrski predsednik Pašić in bolgarskega kralja zunanji minister.

NA BALKANU SO SPOZNALI RUSKO NEVARNOST.

»Münchener Neueste Nachrichten« imajo 6. julja iz Curiha: V »Zürcher Post« slika neko bucareško pismo, kako se je v Rumuniji po padcu Lvova razpoloženje izpremenilo. Ves narod gori do kralja stoji na stališču, da Rumunija ne more iti z državo, ki je bila očitno premagana (Rusija). Kljub vpitju vojnih hujšakačev hodi Rumunija svojo pot, ki jo varuje pred pustolovščino. V poučenih krogih se sedaj zelo dosti govori o novi zvezi vseh balkanskih držav proti Rusiji. Gotovo je, da so vse balkanske države spoznale rusko nevarnost.

BOLGARIJA IN RUMUNJA SE POGAJATA V — RIMU.

Lugano, 16. julija. »Idea Nazionale« zatrjuje, da se vrše v Rimu o važnih željah entente pogajanja med bolgarskim poslanikom Stancovom in rumunskim poslanikom knezom Ghika. Rimska vlada si zelo prizadeva, da se doseže uspeh.

NEMČIJA BO DOBILA VELIKO ŽITA IZ RUMUNIJE.

»Times« poroča iz Bukarešta, da se je tamkaj nakupilo veliko žita na nemški račun. Žito leži sedaj na ladjah v rumunskih pristaniščih ob Donavi. Ker vsled zaprtja Dardanel ni mogoče žita po drugi poti izvažati, bo vlada iz narodnih vzrokov komaj popolnoma prepovedala izvoz žita v Nemčijo.

TRUBECKOJ GRE V BUKAREŠT.

Petrograd, 18. julija. »Novoe Vremja« poroča, da bo ruski rumunski poslanik odpoklican in da pride na njegovo mesto dosedanjí poslanik v Nišu knez Trubeckoj.

ALBANSKI PROTI ČRNI GORI.

Pariz, 16. julija. »Agence Havas« poroča: Vsled ščunjanja tujih agentov so se v zadnjih dneh gotovi albanski rodovi uprli Črnogorcem, ki bodo z vso strogostjo krivce kaznovali in nove upore zadušili. (Ali je tedaj ententa priznala Črnogorce za gospodarje severne Albanije, vprašuje »Berl. Tageblatt«.) Op. ur.)

SRBI NISO ZASEDLI DRAČA.

Rim, 19. julija. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača: Govorica, da so Srbi zasedli Drač, je popolnoma neutemeljena.

BOLGARIJA IN TURČIJA.

Basel, 17. julija. »Echo de Bulgarie« ugotavlja, da se pogajanja med Bolgarijo in Turčijo glede direktne železniške zveze Bolgarije z Dedeagačom razvijajo zadovoljivo. — »Wiener Allgemeine Zeitung« pa ve poročati iz Sofije, da se tudi boljša razmerje med Bolgarijo in Rumunijo. Slednja ve, da bi v slučaju vojne proti Avstriji imela Bolgarijo proti sebi.

Na morju.

NEMCI POTOPILI RUSKI PARNIK »BALVA«.

London, 19. julija. (Kor. urad.) »Reuter« poroča: Neki nizozemski parnik je izkral v Aberdeenu posadko ruskega parnika »Balva«, ki ga je torpediral v petek nek nemški podmorski čoln.

POŠTNI PARNIK UŠEL NEMŠKEMU PODMORSKEMU ČOLNU.

Pariz, 18. julija. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča iz Newyorka: Potniki poštne parnika »Orduna«, ki je dospel v Newyork z 227 potniki, med njimi dva Američana, pripovedujejo, da je 9. julija napadel ladjo nemški podmorski čoln. En torped in šest granat je zgrešilo svoj cilj. Iz kapitanovega poročila je razvidno, da se je napad izvršil 37 milj južno od Queens-towna. Kakega prejšnjega opozorila ni bilo. Potnike, ki so spali, so zbudili in jih zbrali na krovu. Vsak je imel rešilni pas. Izstrelki so jim leteli nad glavami. Kapitan je dobil končno na brezžični brzojavni poziv pomoč. Ta zgodba se malo čudno glasi.

NEMŠKE MINE V BELEM MORJU.

Berlin, 14. julija. Iz Kristijanije se poroča: Glasgowski parnik »Mascara« je bil potopljen v Belem morju pri otoku Daku-lov. Parnik je obsegal 5000 ton.

KAKO JE BILA UNIČENA KRIŽARKA »KÖNIGSBERG«.

London, 13. julija. (Kor. urad.) Reuter: Admiraliteta poroča, da sta monitorja »Severn« in »Mersey« 4. in 11. julija uničila ob izlivu Ruidji nemško križarko »Königsberg«. Reuter še poroča sledeče podrobnosti: Križarka »Königsberg« je bila tako skrita, da so se ji mogle približati le manjše ladje. Letalci so dognali, kje da stoji, nakar so se odpeljali monitorji 4. t. m. po reki navzgor in so otvorili ogenj.

»Königsberg« je takoj odgovoril z dobro merjenimi salvami iz petih topov. »Mersey« je bil zadet dvakrat; ena granata je ubila 4 moše. »Königsberg« je bil skrit popolnoma v grmovju, le s težavo so letalci dognali, odkod da se strelja. Začetkom boja je bila nemška ladja petkrat zadeta, po šestem strelu so jadniki še stali; nato je ladjo zadela salva. Med jadniki se je dvignil plamen. Nemci so kljub temu še streljali z enim topom, dokler ni utihnil tudi ta top. Uničena ladja še ni bila popolnoma, a za boj ni bila več sposobna. Dne 11. je bila križarka popolnoma uničena.

Ladja »Königsberg« je bila mala zavarovana križarka s 3400 tonami, oborožena z 10 105 cm in z 8 52 cm topovi. Izpuščena je bila v morje 1. 1905. Posadka je štela 322 mož. Angleži so stražili križarko ob izlivu reke Ruidji že od 30. oktobra lanskega leta.

Dnevne novice.

— Novi škof v Lincu. Z Dunaja poročajo: Za škofa v Lincu je imenovan linški bogoslovni profesor dr. Janez Ev. Gföllner.

— Skupni finančni minister dr. pl. Koerber je s spremstvom dne 18. t. m. odpotoval iz Sarajeva. Minister se vozi z avtomobilom do Banjaluke, odtam pa po železnici čez Zagreb na Dunaj. V Sarajevu je reševal razne upravne zadeve in je bilo pod njegovim predstvom več vladnih konferenc.

— Ravnatelj Gustav Pirc deželni kulturni nadzornik. Glede na izredno važnost deželne kulture v sedanjih časih in nakopičenja tozadevnega dela se je deželni odbor sporazumil s c. kr. kmetijsko družbo, da stopi tajnik Kmetijske družbe začasno v deželno službo, zajedno pa vodi še nadalje tajništvo Kmetijske družbe. Tajnik Kmetijske družbe, ces. svetnik ravnatelj Gustav Pirc je to naloge sprejel in deželni odbor mu je podelil naslov deželno-kulturnega nadzornika. Ta uredba pomenja le provizorij glede na sedanje za kmetijstvo izvanredno težavne razmere.

— Junaški Bošnjaki. »Grazer Tagblatt« poroča: Nek vojak piše z goriškega bojišča: »V petek 18. junija je bilo pri nas borenje, kakršnega pač še ni bilo. Borili so se s puškami, krampi, lopatami, železnimi drogi, z nožmi, da celo z zobmi. Italijani so napadli nek most, katerega smo mi branili. Mogoče bi napravil velikanski italijanski premoči podlegli, kar nenadoma napade od strani bosanski delavski oddelek in pobije z lopatami vse, kar je še ostalo živega. Pogled je bil grozen, 800 mrtvih Italijanov je pokrivalo bojišče.«

— Odlikovanja. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil poročnik 3. dom. p. Otmar Križ. Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 3. dom. p. Rudolf Ukmar in nadporočnik 3. dom. p. Josip Rublič.

— Naročnikom »Novega Časa« javljamo, da se lista sedaj naročnikom ne more pošiljati. Več kot tri četrtine vseh pošt, na katere se je list razpošiljal, je prometno popolnoma zaprtih; zveze drugih pošt pa so z Gorico prekinjene, oziroma neredne. V Gorici in na Goriškem prevladujejo sedaj — kakor samo po sebi umevno — edino in izključno vojaški interesi. Vse drugo je v primeri z njih nepregledno važnostjo popolnoma postransko, posebno pa reči, kakor so med drugim tudi razpošiljanje časopisov potom pošte. To je en razlog, da se »Novi Čas« naročnikom ne razpošilja. Drugi razlog je, da so se upravne knjige »Novega Časa« morale spraviti na varno, sicer bi lahko nekega dne laška granata prišla ravno v prostore, kjer je drugače bila uprava »Novega Časa« in bi vse zažgala in uničila. K tem knjigam pa spadajo seveda tudi one, na katere je navezana kontrola razpošiljanja lista. Za naročnike, ki imajo dobro voljo, bo navedeno dovolj. Potrpljenje torej! Ko se v deželo povrnejo zopet normalne razmere, tedaj se redno razpošiljanje lista zopet prične. Prejmi! »Novi Čas« izhaja za sedaj dvakrat na teden, ob sredah in sobotah. Pomen izhajanja »Novega Časa« sedaj ravno v Gorici je jasen. Čim prej bo mogoče, bo list izhajal še večkrat. Dobi pa ga le tisti, ki ga kupi. Prodaja se z najboljšim uspehom v knjigarni K. T. D. v Gorici ter po tobakarnah v mestu in okolici. Kdor ga želi imeti, na si ga preskrbi privatnim putem. Naročniki pa radi vplačane naročnine nikakor ne bodo prikrajšani. Kolikor mesecev sedaj lista ne dobivajo, toliko mesecev več ga bodo pozneje po drugače že zapadlem roku dobivali. To naj si naročniki drug drugemu blagovolijo pojasniti. Uredništvo nima časa, da bi na različne reklamacije pri visoki in resni nalogi, ki je združena sedaj z izdajanjem lista v Gorici, odgovarjalo. — Uredništvo »Novega Časa« v Gorici.

— Uniforme po italijanskih vzorcih so nosili kakor v Trstu tako tudi v Gorici.

Treba je bilo pogledati le kak slovesen italijanski pogreb: godci, redarji, ognjegasci v svojih uniformah so se postavljali, demonstracija je bil tak pogreb, češ, glejte, kako je v Gorici vse italijansko, kakor v kraljestvu. Če si videl nato v Vidmu kak pogreb ali kako parado, se je lahko opazilo na prvi hip podobnost oblek tam in v Gorici. Občinski ognjegasci v Gorici so nosili uniformo italijanske artiljerije. Hitro, ko je izbruhnila vojna, so morali mestni redarji v Gorici sleči svoje uniforme, hodijo okoli v civilni obleki z mestnim oznakom na desni roki. Na obleke »pompirjev« pa strelja italijanska artiljerija.

— »Ilustrirani Glasnik« števil. 47. ima sledeče slike: Turška strojna puška na Dardanelah proti sovražnim letalom. — Hrvatje s prvo ugrabljeno laško zastavo. — Na laškem bojišču. — Sestre Rdečega križa. — Laške čete v Albaniji. — Vojni kurat z ranjenci. — Strelni jarek v snegu. — Nemci v Dixmüdu. — Ujetniški tabor. — Ruski ujetniki.

— Učiteljstvo goriškega šolskega okraja, ki dosedaj svojega bivališča še ni naznanilo, se vabi, da svoj natančen naslov sporoči c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Gorici.

— Oproščenje od vojaške službe moravskih občinskih funkcionarjev preključno. Brnski list »Rovnost« poroča, da je moravsko namestništvo odredilo, da morajo vsi za orožje sposobni, vojaške dolžnosti dosedaj oproščeni občinski funkcionarji brez izjeme, če mogoče takoj, najkasneje pa do 15. avgusta nastopiti aktivno vojaško službo.

— Strela je ubila dne 11. t. m. horonista Stojić Jovo iz Stražice v Bosni. Bil je namenjen, da brani domovino proti verolomnemu Lahu, kar pa ni dosegel. Naj mu bo lahka zemljica kraška!

— Umrl je v Celju g. Franc Flučher, uslužbenec južne železnice.

— Nagla smrt. Dne 9. t. m. so našli na pašniku »Gorica« pri Sečjem Selu, občina Vinica mrtvega leta 1837. v Podgori, občina Prečna, rojenega Franceta Dularja. Vdrla se mu je kri.

— Pomagaj si, kakor veš in znaš, to je postalo danes nekako načelo glede preskrbovanja živil. Treba je štediti na vseh koncih in krajih in rabiti, kar je najceneje in najbolj izdatno, sicer ni mogoče izhajati. Med stvarmi, s katerimi si je lahko pomagati, je Kolinska kavna primes gotovo posebno priporočljiva in opozarjamo nanjo vse gospodinjne.

— Pristojbina v javnih bolnišnicah v Celovcu in v Beljaku za zadnji razred se je zvišala od 1. julija nadalje na tri krome 20 vin.

— Promoviral je na Dunaju za doktorja zdravilstva g. Vekoslav Košir.

— Najvišje cene v Pulju. C. kr. trdnjavski poveljnik je določil sledeče najvišje cene: goveje meso spodnje s priklado 4 K, zadnje s priklado 4 K 60 vin., kruh kg 70 v., jajce komad 16 v., vino na drobno: štirsko (teran) rdeče in belo z vsaj 9% alkohola liter 1 K 4 vin., opolo z vsaj 10% alkohola liter 1 K 24 v., druga vina z vsaj 10% alkohola liter 1 K 24 v., pivo svetlo liter 68 vin., pokalica 16 v.

— Vlom. V Ropercu je vlomil ponoči dne 8. t. m. neki neznanec v klet posestnika Jožefa Dimnika in je odnesel 1710 kron in 7 kg slanine.

— Izvršilne določbe k službeni pragmatiki za bivše častnike po poklicu pred državnim sodiščem. Z Dunaja se poroča dne 9. t. m.: V zadevi poštnega nadoficijala Antona Doležal je državno sodišče razsodilo, da imajo veljati za bivše aktivne častnike iste določbe glede vračunanja čezslužbenega časa, kakor za druge uradnike, ker so se bivši častniki po poklicu ob svojem vstopu v civilno službo izrečno odpovedali svojemu činu, ki so ga dosegli v častniškem poklicu, kakor tudi vsem dotičnim pravicam do službenega napredovanja itd.

— Odprava izvoznih prepovedi v Bolgariji. Ministrski svet je z veljavnostjo od 1./14. julija t. l. odredil odpravo izvoznih prepovedi za koruzo in oves letine 1914 ter za slanine, svinjsko mast in šajak.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 17. julija. (K. u.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: Artiljerijski ogenj in boji z minami na obeh straneh na velikih mestih bojne črte.

Najvišje vojno vodstvo.

Francozi napadajo brezuspešno.

Berlin, 18. julija. (Kor. urad.) Velik glavni stan:

Napad Francozov na pokopališki vrh pri Souchezu je bil odbit. V Argonskem gozdu je bila z malim uspehom zavzeta črta še izboljšana. Na vrhovih pri Les Espargues se bojujejo.

Na Lotrinškem so odbile naše čete sunke sovražnika pri Embermenilu (vzhodno od Luneville) in v pokrajini pri Bande Sapt.

Najvišje vojno vodstvo.

Velike francoske izgube.

Berlin, 16. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Splošno se le težko doženejo izgube sovražnika v večji bitki. Ker se francoska vlada boječe izogiba, da izgube ljudovlade sama naznani, je zelo zanimivo, če se vsaj s cenitvijo doženejo. Po bitki pri Arrasu se je to poizkusilo od nemške strani. Upoštevali so tudi izpovedi francoskih ujetnikov, katerih čete so se udeležile boja. Wolffov urad povzema po »Gazzetta des Ardenes«, da znaša skupna izguba Francozov na mrtvih, ranjenih in na ujetnikih v bitki pri Arrasu temeljem vestnih poizvedb: 3. armadni zbor 15.000 mož, 9. armadni zbor 6000 mož, 10. armadni zbor 10.000 mož, 17. armadni zbor 4300 mož, 20. armadni zbor 10.000 mož, 21. armadni zbor 8000 mož, 33. armadni zbor 11.000 mož, 48. divizija 6000 mož, 53. divizija 4000 mož in 55. divizija 3500 mož. Skupaj 78.300 mož. Če se te številke, ki precej natančno odgovarjajo resnici, primerjajo z uspehom za naše sovražnike pri Arrasu, popolnoma umevamo, zakaj da izkuša francoska vlada prikriti ljudstvu velikanske njegove žrtve.

Zmaga armade nemškega prestolonaslednika.

Znani vojni strokovnjak »Morgenbladed«, Norregaard, piše o zmagi armade nemškega prestolonaslednika: Zadnji uspeh je posebno važen, ker je zadnji osvojeni kilometer eden od onih sedem do osem kilometrov, katerih osvojenje je velike važnosti za Nemce. Posebno važno je napredovanje pri Mermouthu, ker je z odsekanjem železnice iz notranjosti Francije proti Verdunu sedaj tudi ta trdnjava — njeno zvezo s Toulonom so Nemci pri St. Mihielu že davno raztrgali — brez vsake zveze z ostalo Francosko ter jo bodo Nemci sedaj lahko obkolili. Potem nemškemu prodiranju v Pariz ne bo več nič na potu.

Nemški uspehi v Argonih.

Kristijanija, 18. julija. Stotnik generalnega štaba, Noerregaard, piše v »Morgenbladed« o zmagi pruskega prestolonaslednika: Ta zadnji uspeh je treba visoko ceniti, ker je pridobljen kilometer eden izmed sedmih ali osmih kilometrov, katerih osvojenje bi bila za Nemce važna. Posebno osvojenje Saint Menchoulda in Clairmonta je zelo važna, ker je s tem odrezana trdnjava Verdun od ostale Francije in jo lahko Nemci obkolijo. Prodiranje Nemcev proti Parizu bi potem ni česar ne oviralo. Zato se ni čuditi, da je prestolonaslednik za pridobljene kilometre ukazal zahvalno službo božjo.

Obletnica vojne napovedi na Angleškem. London, 19. julija. (Kor. urad.) V mestih angleške države bodo praznovali dne 4. avgusta, ko se je napovedala vojska, s shodi, na katerih se sprejme po vladi odobrena resolucija, da izraža shod neomajljiv sklep, naj se vojska nadaljuje za vzdrževanje idealov svobode in pravičnosti do zmagovitega konca.

Popisovanje moških na Angleškem.

London, 19. julija. (Kor. ur.) Popisovati prično moške 15. avgusta. Uspeh bo razglašen najbrže koncem septembra.

Stavke v južnem Walesu.

Rotterdam, 17. julija. (Kor. urad.) Rotterdamske Courant poroča iz Londona: Zadnja poročila iz premogokopov v južnem Walesu so zelo resna. Včeraj je odredilo vodstvo zveze rudarskih delavcev z 19 proti 4 glasovom, naj se prično stavkujoči pogajati z vlado in da naj prično istočasno delati. Kljub temu so zavrgli zastopniki rudarjev na nekem shodu v Cardiffu z 88.950 proti 47.450 zastopanih glasov, da bi zopet pričeli delati. Zastopniki veljajo za najradikalnejše in najnemirnejše elemente med tamošnjimi rudarji. Niso tudi, kakor je to običajno, izvedli glasovanja med delavstvom, predno so proglasili stavko. Časopisje razljučeno piše o stavki. »Times« vzpodbujajo vlado, naj uporabi municijsko postavo. Vlada je med tem imenovala splošno municijsko sodišče za Wales in Monmouthshire.

London, 16. julija. (Kor. urad.) »Reuter« poroča: Danes so bila tu važna pogajanja med zastopniki vlade, lastniki rudnikov in rudarji, da bi se hitro odstranile v južnem Walesu nastale težave.

V Angliji izdeluje strelivo že 50.000 žen. London, 19. julija. (Kor. urad.) Ženske so priredile manifestacijo, da smejo delati za domovino. Do 40.000 žensk vseh stanov je korakalo v Whitehall, kjer je govoril Lloyd George, ki je izjavil, da izdeluje že 50.000 žensk v tvornicah strelivo.

Ljublin in Holm izpraznjena.

Krakov. »Nova Reforma« poroča, da so Rusi izpraznili Lublin in Holm. Prebivalstvo so preselili v gubernijo Wolocka.

Dežela Botha.

Frankfurt, 18. julija. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Londona: Vlada je sklenila, da se imenuje Nemška jugozahodna Afrika »Dežela Botha«.

V NEMŠKI JUŽNOZAHODNI AFRIKI PROGLAŠENO OBLEGOVALNO STANJE.

Pretoria, 19. julija. (Kor. ur.) Reuter poroča: V celi nemški južnozahodni Afriki je od 9. julija nadalje proglašeno oblegovalno stanje.

Razna poročila.

PREBIRANJE ČRNOVOJNIKOV.

Dunaj, 17. julija. (K. u.) Kakor pozivemo, se izvede prebiranje v letih 1865 do v letih 1872 rojenih, nadalje tudi svoj čas predčasno iz črnovojniške dolžnosti izločenih leta 1873 in 1874 rojenih črnovojnikov v času od 29. julija do 30. septembra. Pri prebiranju splošnim spoznanji bodo vpoklicani pozneje. (Za Kranjsko se je to prebiranje že izvršilo. Op. ur.)

CHURCHILL O NEVTRALNOSTI NIZOZEMSKO.

VOJSKA ŠE DRUGO LETO.

Rotterdam, 19. julija. (Kor. ur.) Londonski dopisnik lista »Rotterdamsche Courant« se je razgovarjal s Churchillom o nizozemski nevtralnosti in o vprašanju reke Schelde. Churchill je izjavil med drugim: Anglija ne misli pritiskati na Nizozemsko, da bi opustila nevtralnost. Dobro store Nizozemci, če se pripravijo, a nevarnost jim ne grozi z angleške strani, marveč Belgija v nemških rokah pomenja konec nizozemske neodvisnosti. Zavezniki morajo zmagati, če ne letos, pa drugo leto.

NAGRADE ZA HRABROST.

Budimpešta, 17. julija. (Kor. urad.) »Az Est« je nakazal 20.000 kron za nagrade junaštev ogrskih vojakov.

SAMARIN VIŠJI PROKURATOR SVETEGA SINODA.

Stockholm, 19. julija. (Kor. ur.) Član državnega zbora Samarin je bil imenovan za višjega prokuratorja svetega sinoda.

ŠVEDSKA LETALA PONESREČILA.

Stockholm, 19. julija. (Kor. ur.) Ubila sta se švedska vojaška letalca poročnik Malmquist in grof Hamilton.

POGREB GENERALNEGA NADZORNIKA ČET.

Dunaj, 17. julija. (K. u.) Danes popoldne je bil z izrednimi častmi pogreb generalnega nadzornika čet in kapitana telesne garde jezdeškega eskadrona generala kavalerije Aleksandra grofa Šeküll pl. Geyllendand. Pri pogrebu so bili med drugimi: Zastopnik Njegovega Veličanstva nadvojvode prestolonaslednik Karel Franc Jožef, zastopnik nemškega cesarja nemški poslanik pl. Tschirschky in drugi.

BOMBA NA VLAK.

Washington, 16. julija. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Vladi se poroča, da je bila vržena bomba blizu Apricosa v Mehiki v vlak in da ga je uničila. Ubilih je bilo več oseb, med njimi najbrže tudi inozemci.

Ljubljanske novice.

Ij Umrla je včeraj v tukajšnji hiralnici bolniška sestra Jožefa Lavrič, stara 54 let. Priporočamo jo vsem, ki so jo poznali, v pobožno molitev.

Ij Umrl je vsled kapi danes zjutraj v Trnovem Tomaž Korbar. Bil je najemnik kopališča in posestnik v Kozelji.

Ij Boj za obstanek. Ta velika efektivna drama je včeraj občinstvu v »Kino Central« v dež. gledališču zelo ugajala. To je pretresljiva slika iz življenja. Na sporedu je ta drama samo še danes. Jutri zopet popolnoma nov spored.

Ij Umrla so v Ljubljani: Alajos Sugar, pešec 38. pešpolka. — Mato Vučič, vodnik vojaških mul. — Germana Hlede, hči mizarkega pomočnika, 20 mesecev. — Marija Koderman, kočarjeva žena, 40 let. — Rozalija Vrhovnik, užitarica, 70 let. — Silvij Pucher, trgovinski mornar, 22 let. — Gjorgje Karabas, pešec 61. pešpolka. — Marjan Blaž, trenski vojak. — Ivan Kristić, črnovojniki bos.-herc. pešpolka št. 2. — Josip Fekete, pešec 4. pešpolka. — Imre Banyai, pešec honvednega pešpolka št. 17.

Ij Vojna stojnica. Mestna vojna prodajalna je svoj delokrog razširila tudi na sadje in zelenjavo in je že v soboto začela delovati. Jabolka so se prodajala 1 kg po 40 vin., paradižniki 1 kg po 40 vin., stročji fižol 1 kg po 40 vin. in hruške 1 kg po 80 vin. Naval okoli stojnice v šolskem drevoredu je bil velik in je bilo vse naglo razprodano.

Pohod pelega dragonskega polka v visoko gororje Gozdnih Karpalov.

Dne 7. januarja tega leta ob pol osmih zjutraj sta dobila dva eskadrona dragonskega polka št. 5. v Lazesci-pne povelje, s po enim bataljonom pehote čez višini Vrh debry (1238 m) in Kukul (1542 m) kot sporočevalni oddelki. 5. eskadron, ki je bil na čelu, je pridiral naprej do nekega znamenitega železniškega prelaza, od koder se je steza držema dvigala navkreber. Čez malo časa smo ob vznožju Vrh debrega dospeli do selišča, kjer smo razjahali. Tu so nam po opetovanem vpraševanju civilne osebe pokazale pravo smer. O kaki stezi, manj pa še o poti ni bilo niti govora, ker je že ob vznožju gore bil pracej debel sneg. Pred odhodom mi je dal eskadronski poveljnik generalni zemljevid, in ž njega sem jasno spoznal, kako težavna naloga nas čaka.

Visoka gora Vrh debry je stala pred nami, in pričeli smo pohod navzgor. Moštvo je vodilo svoje konje za ude. Ritmojster grof A. je bil vodnik in je sam vodil svojega konja. Z njim so bili spredaj tudi ostali častniki. Imeli so najtežavnejši trud: delali so nam tir po debelem snegu. Spočetka smo gazili pol do tričetrt metra globoko po snegu, strmo navkreber, po gozdu. Konji so sprva tako hitro tiščali za nami, da so nam bila njih kopita vedno za petami, vsled česar je marsikdo padel. Pohod se je vršil zelo počasi; mnogokrat je vojak s konjem vred utrujen obstal. Dostikrat smo morali čez globoke zamete, kjer je ležalo na meter visoko snega, konji so se udirali do trebuha, in le s trdom smo jih spravljali ven. Mnogo krvavih madežev po snegu je pričalo, da so si konji odgrnili vence (svitke) kopit. Nešteto krat smo morali čez velika, podrtá drevesa in druge ovire. Vojake in konje je polil znoj. Dve uri je trajalo, da smo prilezli na višino Vrh debrega — 1238 metrov. Ko je pričelo iti zopet v dolino, je moštvo zavriskalo radosti, da smo svoj cilj že dosegli. Pustil sem jim to veselje, čeprav sem dobro vedel, da še dolgo ne bomo tam. Splezati smo imeli še na višjo goro. Moštvo in konji so bili že tako trudni, da bi se bil vsak, vključno ledenemu mrazu, najrajši kar na mestu vlegel. Toda grozni pohod se je moral nadaljevati.

Prekinití moram njega nadaljno opisovanje in povedati, da za take gorske ture nismo bili niti opremljeni, niti trenirani. Preje smo celih deset dni kantonirali v Körösmezőju in od novega leta sploh nismo bili na bojišču, ker je trebalo našim konjem s priznanim in dobro nego zopet pomagati na noge. Sedaj so bili prestali že velikansko trpljenje petmesečne vojne. Z Vrh debrega smo šli kvišku, potem navzdol in zopet ob grebenu naprej. Včasih smo prišli do takih strmin, da se je konjem, čeprav so bili na ostro podkovani, spodrsalo. Nam se ni godilo dosti boljše; šli smo pravzaprav mnogokrat — rakovo pot. Na golem slemenu je pihal ledenomrzol vihar in nosil zamete. Snega je bilo na mestih nakupičenega do dveh ali treh metrov. Odtod šele smo se pričeli popenjati.

Predno smo, skoro docela onemogli, dospeli do vrha, smo srečali ogrske obmejne straže, ki so bile tam razpostavljene. Tu se nam je dovolil daljši odmor. Vsi smo izpraznili svoje torbe, da se s kruhom in slanino okrepimo za vplaz, ki nas je še čakal, kajti razum »črne« ob šestih zjutraj še danes nihče ni zaužil. Prašali smo ogrsko stražo, kako daleč je do prihodnje vasi. V slabi nemščini je vojak cenil daljavo le na 800 korakov, in sicer navkreber, potem da smo na cilju. Žalibog je bila to pomota, kajti 800 korakov je bilo do prihodnjega vrha, kjer je bila nameščena telefonska postaja. Davno se je bilo že zmrznilo, ko smo prisopihali, skoro uničeni, do te postaje. Toda na vrhu smo bili, hvala Bogu! Dvesto korakov nižje smo prišli do druge telefonske postaje, nastanjeni v mali lesení baraki. V bližini sta stali še dve večji baraki, skoro zameteni s snegom. Kroginkrog sam gozd, drugega ničesar. O domnevanem selišču ne duha ne sluha. Fata morgana! Ker je bilo mnogo konj marodnih, je bil nadaljni marš izključen. Zato je ritmojster sporočil višjemu poveljstvu, da je z eskadronom prispel tusem, da pa vsled globokega snega ne more naprej. Večina konjev si je ogulila vence na kopitih, moštvo in konji onemogli, poleg tega pa le rezervna porcija za dva dni na razpolago. Prišlo je povelje, da se konji po vodih in skupinah razvrste in jim narahljajo podproge. Nekoliko pozneje je prispelo povelje, da se vtaborimo pod milim nebom. Razsedli smo konje, jih dobro pokrili ter pri vsaki skupini zanetili ogenj, da bi moštvo in konji ne zmrz-

nili. Za vsakega vojaka se je skuhala po ena konzerva. Na taborišču seveda ni bilo niti betvice sena ali slame, niti vode, in suhljad smo morali vlačiti od daleč. Najstrašnejša je bila prva noč. Konje smo postavili za stene snega, da bi jih vsaj pred vetrom in preprihom zavarovali, moštvo pa je čepelo, v odeje zavito, ob ognjih. Vključno vsemu temu pa se je v groznem sneženem viharju vse treslo od mraza. Čeprav so bili konji dobro zakriti, so trepetali po celem životu, in zjutraj so bile plahte zmrznjene, trde kakor kost.

Ob poldevetih zvečer je prispel 6. eskadron z infanterijskim detašmanom. Ker smo imeli za vsakega konja rezervnih porcij ovs le za dva dni, smo morali pri krmljenju zelo varčevati, namesto da bi živali po takem naporu dobile štirikratno porcijo krme; a nismo imeli niti sena, niti slame. Ležal sem na smrekovih vejah v veliki, zelo »zračni« baraki, poleg plapolajočega ognja, zavrt v svojo odejo. Po noči nam je grozen vihar nasipal na ležišče še snega skozi vse špranje. Rano zjutraj se je glasilo povelje: Zasedati! Ta ukaz pa se je razveljavil, ker je med tem došlo naročilo, da se imajo povrniti v ospredje samo jačje pehotne patrole, ki naj bodo v zvezi po kavalerijskih postajah. Kakih deset kilometrov dalje je vas Arzelaza. Tam da so zbrani močnejši sovražni oddelki. Dne 28. januarja smo osiali na vrhu. Ves dan smo delali, da bi napravili za moštvo in konje boljše zavetje, ker je bilo pričakovati, da ostanemo še eno noč na tem mestu. Naredili smo z lopatami v sneg globoke dupline, konjska stojišča izravnali, podrli visoka drevja ter okrog vsake konjske skupine zgradili nekako barako, ki smo jo docela pokrili s smrekovim vejevjem, da bi tako živali obvarovali pred viharjem in mrazom. Tudi moštvo si je napravilo koče iz snega ter obložilo in pokrilo v vejevjem. Priskrbeli smo si kuriva za čez dan in za prihodnjo noč. Tako je minil 28. januar in noč, ki mu je sledila na že opisani grozni način. Opetovano sem obžaloval, da nisem imel s seboj fotografskega aparata. Slike z našega taborišča bi bile divne. 29. zjutraj so vojaki použili svoj zadnji provijant. Konjem smo nasipali v otrobe zadnji oves.

Kaj bo zdaj! Ali moramo nazaj, ali pa mora biti moštva in konjev od mraza in gladi na tej gori konec. Ko smo razmišljali o takih in enakih rečeh, je prišlo povelje, da se pripravimo za odhod in vsedlamo konje. Moštvo je zavriskalo veselja, da bo rešeno tega groznega položaja, celo konji so se nekoliko vznemirili, kakor da je tudi njim prav.

Ko smo se opremljali za odhod, je prispel na vrh eskadron husarjev, ki je bil prejšnji dan prišel z juga. Husarji so bili za ta pohod dovolj pripravljeni; sedla so bila obložena z rezervnim ovsem za tri dni, razen tega pa je še mnogo, in sicer najmočnejših živali nosilo polne vreče ovs na sedlih počez. Tudi s proviantom so bili preskrbljeni za več dni. Pred odhodom smo si segreli zadnjo konzervo; kruha ni imeli nihče več. Nato smo zapustili Kukul. Spočetka je šlo z največjo hitrostjo, ki pa se je začela kmalu ustav od sebe manjšati. Zopet smo se ustavili vsakih deset korakov. Proti domu je šlo boljše, ker je navzdol. Na grebenu je bil tak snežni vihar, da smo se bali, da nas ne zamete. Najbolj so se nam smilili ubogi konjiči, ki so vsled strašne burje stopali hitro ter tiščali glave k nam, da bi se obranili mraza in snega, ki ga je veter vanje suval. Čez strme rebri so konji drčali že po vseh štirih. Mi smo zleteli navzdol kakor po drsalici. Po šesturnem maršu smo vriskaje dospeli zopet v dolino in na cesto. Tam smo konje presedlali, in prišlo je povelje, da zajašemo. Tako smo bili utrujeni, da skoro nihče ni mogel sam na konja, nego je moral drug drugemu pomagati, da se je skobacal na sedlo. Tudi v dolini je bil hud mraz, kajti zadnje dni je padlo obilo snega; zamete smo videli. Ob sedmih zvečer smo bili zopet v svojih staniščih v Körösmezőju, kjer nas je prebivalstvo nad vse prijazno sprejelo. Še preden smo stopili v svoje kvartire, nam je naš poveljnik, ritmojster grof A., izrazil svojo največjo pohvalo za našo odpornost ter — »vsem svojim vrlim dragoncem častil na toliki vstrajnosti in tako lepih uspehih«. Ze na pohodu navzgor je ritmojster ponosno rekel, da mora pričakovati in je prepričan, da ne more niti polovica njegovega eskadrona brez defektov in obolenja priti na to višino. Ta tridnevna, silno naporna, nepripravljena gorska tura je bil pač najhujši pohod, kar so jih dragonci petega polka v teh šestih mesecih vojne izvršili. To je nov dokaz, da žilava moč in trdni pogum slovenskih vojakov najdalje vstrajata in vse prestaneta. Po pravici so naši dečki uvrščeni v železno 6. divizijo.

Bavarski kralj o položaju na bojišču.

Monakovo, 19. julija. (Kor. ur.) Dne 17. t. m. so bili v navzočnosti bavarskega kralja zapriseženi novi vojaki. Kralj je nagovoril čete: »Skoraj eno leto že traja vojna Nemčije, Avstrije in Turčije skoraj proti celemu svetu. Kdor sodi, da je naša moč izčrpana, se moti. Nasprotno. Pred sovražnika pridejo vedno nove sile. Tisti, ki stojijo pred sovražnikom, niso izgubili poguma, marveč čakajo, da ne ostanejo v obrambi, ampak da pridejo zopet naprej. Tisti, ki sem jih pred kratkim videl, ki so tako srečni, da se na vzhodu zmagovito vojskujejo, upajo, da uvrste svojim dosežanjem zmagam še veliko novih. Ko sem bival v Galiciji, sem se prepričal, da ni le med nemškimi četami, marveč da je tudi med našimi zavezniki bavarsko ime na posebno dobrem glasu.

Juriš na Plave.

Zagrebske »Novine« priobčujejo naslednji izvirni dopis:

V strelskem jarku, 7. julija.

Na dan sv. Cirila in Metoda se začne peklenjski ogenj. Že krog 4. ure zjutraj zagrmijo na nas 300 italijanskih topov. Ravno tako kakor dne 24. pr. meseca. Strah božji! Odzvanja, kakor bi se po nebu trgali oblaki. Cela gora v enem samem dimu. »Obrilo bo vso goru!« mi pravi neki vojak.

Streljanje je trajalo do treh popoldne. A že opoldne je začela napadati italijanska vojska. Razporedi se osem bataljonov. Že včeraj so nam rekli italijanski ujetniki, da bodo Italijani danes udarili z vso silo. Ali danes osvoje goru ali pa nikoli več! Toliko jih je kot mravljincev. Že so začeli prihajati na 2000 korakov. Nas je bataljon, spredaj Dalmatinci. Poveljujejo polkovnik je uvidel nevarnost in prosil za pomoč, ki jo je tudi pravočasno dobil. Na pomoč sta prišli 11. in 12. stotnija. Prispeli sta ob 2. popoldne, ravno v najhujšem ognju. Razvilo se je silno klanje Italijanov. Prodrli so bili že v naše järke. Delajo puškini kopiti, bajoneti, zobje. Ne sliši se več »Avanti, Savoya!« marveč »Ojoj, mati moja!« Naš poročnik Dančević navali nanje s svojim moštvom kakor ris. Grozna borba tu in tam. V tej borbi pade tudi naš lev Dančević. V srce ga je zadela krogla, a še več drugih krogel mu je prodrlo prsi. Saj so letele krogle goste kakor dež. V eni uri je bil uničen cel bataljon Italijanov. Nadomestil ga je drugi. Tudi tega so zbili naši vojaki. Prišel je tretji, četrti, peti. Pet ljutih napadov je bilo od poldne do 1. ure po polnoči. Popolnoma poraženi Italijani si bodo dobro zapomnili dan sv. Cirila in Metoda. Poldrug naš bataljon je uničil pet njihovih! »I Dalmati, i Dalmati, ci hano dato!« Dalmatinci, Dalmatinci so nam dali! Prišlo je veliko italijanskih ranjencev na naše obvezovališče. Ranjenih je bilo tudi nekaj italijanskih častnikov, več pa ujetih. Veliko število njihovih častnikov je ležalo mrtvih pred našimi jarki. O moštvu niti ne govorim. Zjutraj sem rekel dr. Martinoviču: »Nikjer si ne bodo upale več naskočiti one čete, ki so včeraj naskočile!« — »Saj jih niti ni več!« Pogodil je. Včeraj je prišel eden njihovih v naš jarek. Kriči: Avanti! A vodi samo štiri vojake. Drugi so mu menda zbežali. Neki naš vojak mu zagrmil: Stoj, Avanti! Italijanski častnik naperi samokres, prepozno! Omahnil je, nogi mu je prebila krogla. Na vse strani sami ujeti Italijani — ujeli smo jih kakih 60. Priporočujejo, da imajo množico mrtvih in ranjenih. Še huje jim bo! »Kdor na našo zemljo stopi, bo obilil ga smrtni znoj!«

Ko smo izvedeli za smrt profesorja Dančevića, nam je bilo vsem v dno duše hudo. Mnogi ga tudi zavidajo, saj je končal svoje življenje z naravnost divno junaško smrtjo. »Naprej, bratje, naprej naši!« Italijani so bili namreč prodrli v naše järke. Ali bolje: v bivše järke! Kajti o jarkih ni bilo sedaj niti sledi več. Od granat raztrgana vsa zemlja, a naš vojak, z jarkom ali brez njega, nikdar ne omahuje! Kar je namenil storiti, to tudi izvede. Zanaša se na božjo pomoč in svojo puško. Podnevi težko da bi ga prevaril kak strel. Naj le zopet skušajo priti Italijani! Dobili bodo batine kakor doslej. Junaki so v lučanju granat, no, zmanjkalo bo tudi njih! — Pokoj ti večni, Dančević!

Stromboli bluva.

Lugano, 19. julija. (K. u.) Italijanski listi poročajo: Ognjenik Stromboli zelo deluje. Po njegovem severozahodnem robu se skozi 8 dni neprestano izliva lava. Izbruhe spremlja močno bobnenje in pepelnat dež.

SLOVSTVO.

Ljubitelj krščanske umetnosti. Iz daja spomeniški svet lavantinske škofije v Mariboru. Urejuje dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja. Letnik I. 1914. — Izšel je pravkar 3. in 4. zvezek z vsebino: 25 let cerkvene umetnosti v lavantinski škofiji. — Nove župnijske cerkve. — Povečane župnijske cerkve. — Nove podružnice. — Prenovljene cerkve. — Cerkevnostavbna statistika. — Lavantinski škofijski muzej. — Knjiga je polna lepih slik in skic.

Poslano.

Sklicevaje se na resnicoljubnost Vašega cenjenega lista, prosim, blagovolite prijaviti sledeče vrstice v pojasnilo radi priobčene novice v Vašem listu št. 161 »Draginja v Ljubljani«.

Dotično tele je bilo na prodaj ljubljanskim mesarjem na domu. Dva sta je kupovala, pa je nista kupila. Ko sem jaz prišel do posestnika, sva se precej pogodila za teleta, ter sem mu plačal tako, kakor je zahteval, ker se mi telo ni zdelo predrago. Teleta sem potem peljal v Ljubljano. Na poti mi pride nasproti mesarski pomočnik ljubljanskega mesarja vulgo »Gadarja«. Ta kupi od mene teleta že na Posavju za ceno, katero je skoraj sam postavil. Mesar Gadar je potem teleta prodal mesariu Zajcu, ki je potem meni denar odštél. Ako je Gadar kaj dobička napravil, meni ni znano. Tele je bilo prvovrstno. Kaj takega še nisem imel v rokah.

Kakor je iz pojasnila razvidno, so si mesarji blago sami podražili, ker niso hoteli na domu kupiti teleta.

Z odličnim spoštovanjem

Jurij Kmetič

trgovca.

Trzin, 18. 7. 1915.

Poslano.

Podpisana zadruga opozarja sodavičarje, da bode sodnijsko postopala proti onim, ki bi polnili steklenice podpisane zadruge.

I. kranjska tovarna mineralnih voda in brezalkoholnih pijač, Ljubljana,

registr. zadruga z omej. poročtvom.

Prodamo: več brejih krav in štiri molzne koze.

Kupimo; Plemenske prašiče in klavno živino.

Ponudbe in naročila naj se pošlje na naslov: Vnovčevalnica za živino v Ljubljani, Dunajska c. 29.

Naročajte „Slovenca“!

1414

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš predobri in preljubi oče, oziroma soprog, gospod

Josip Munih
posestnik, trgovec in gostilničar
v Podbrdu št. 13

danes po dolgi, z največjo potrpežljivostjo prestani bolezni v 65. letu starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, končal življenja pot.

Telo dragrega nepozabnega se bo izročilo v nedeljo dne 18. julija ob 6. uri popoldne na podbrdskem pokopališču materi zemlji.

Podbrdo, dne 16. julija 1915.

Josipina Munih, roj. Košiček, soproga. — Andrej Munih; Marija Štraus, roj. Munih; Franciška Kovač, roj. Munih; Justina Munih; otroci.

Zahvala.

Za dokaze iskrenega sočutja povodom težke izgube našega nepozabnega soproga, ozir. očeta, gospoda

Avguština Pichler

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Posebna zahvala prečastit. gospodu župniku Barletu za zadnje tolažilne obiske in vsem, ki so spemili pokojnika k zadnjemu počitku.

Žalujoci ostali.

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke, kateri je spreten in trezen, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji firma: 1386

J. KUŠLAN, Kranj (Gorenjsko).

Tvrda Andrej LUSCHER, Podzemelj, sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom vojašine prostega

trgovskega pomočnika

kateri bi vodil zanesljivo tudi sam filijalko. Plača po dogovoru. 1394

Zidarji težaki tesarji

se sprejmo proti dobri plači pri stavbnih tvrdki Hintz & Ullrich, Bruck ob Muri, Gor. Štajersko. 1405

Sprejme se

1397

učenec

zdrav in krepak s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev za takojšnjo nastop. Alfonz Oblak, Rudolfovo

Letoviščarjem in beguncem!

V prijaznem trgu na Dolenjskem, pol ure od železniške postaje 1398

se odda v najem

ker je lastnik pri vojakih

louska hiša

3 sobe, kuhinja (štedilnik), 2 sobi za posle, z vso opremo in perilom. Pri hiši je obširno dvorišče, hladna klet, prostoren hlev in remiza za vozove. Lov in ribarstvo na razpolago. Več se izve v odvetniški pisarni dr. Ivana Lovrenčiča, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 8.

Christofov učni in vzgojevalni zavod

v LJUBLJANI vpisuje ves mesec julij vsak dan od 12. do 3. ure popoldne v Sodni ulici št. 1, I. nadstropje, desno. Najbolje obiskovan zasebni učni zavod v Ljubljani. — Službe preskrbujejo se brezplačno. 1321

Kuharica

srednje starosti, ki je že dalj časa služila v župnišču, si želi službo h kakemu gospodu duhovniku. — Naslov pove upravnistvo „Slovenca“ pod: »1421».

Veliko trgovsko podjetje išče več

trgovskih moči

(le prvovrstnih). Prednost imajo večši žitne trgovine. Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“ pod naslovom: Veletrgovina - 1419.

Trgovski učenec

zdrav in krepak, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, se sprejme v trgovini Martin Plut v Črnomlju. Že nekoliko vajen trgov. ima prednost. 1417

Kupim takoj kompletno opravo

za špecerijsko prodajalno. Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“ pod naslovom: Prodajalna - 1420.

Hiša s posestvom

porabna za gostilniško ali kako druge obrt, se prodaja na prostovoljni javni dražbi dne 24. julija ob 2. uri popoldne v škofji Loki. Natančneje pojasnila pri c.k.r. sodnji v škofji Loki ali pa istotam v hiši št. 58. 5412

Ribič

vajen zlasti lovljenja postrvi, se tako sprejme. Zaslužek dober. — Ponudbe na upravnistvo „SLOVENCA“ pod šteč. 1413.

Preprosto in enostavno.

Amalija Korbar, roj. Božič naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je njen iskrenoljubljeni soprog, oziroma brat, svak in stric, gospod

Tomo Korbar

posestnik, postilničar in najemnik kopališča Kolečje

danes nenadoma za vedno zatislil oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kopališka ulica šteč. 9. na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Janeza Krstnika v Ljubljani.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

V Ljubljani, dne 19. julija 1915.

Žalujoci ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.